Losse nummers 6 fr — Weekblad - 21 augustus 1965 - nr 34 — 11e jaargang

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL 1, TEL. 11.82.16 — VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

ABONNEER NU!

IJZERBEDEVAART-KOMITEE EIST

AMNESTIE NU!

Vijf en twintig jaar nadat Wereldoorlog II over onze gewesten is uitgebroken, twintig volle jaren na het beëindigen van de krijgsverrichtingen, blijft België behoren tot de zeldzame landen waar amnestie nog uitblijft.

Schier alle Staten die in de oorlog betrokken zijn geweest hebben herhaalde, meestal zeer ruime, amnestiewetten afgekondigd Ten onzent wordt onder het mom van vaderlandsliefde voortgegaan met haatgestook en het moedwillig verdraaien van de drijfveren van de overgrote meerderheid van de door de repressie getroffenen.

Op de vooravond van de XXXVIIIste Bedevaart naar de Graven van de IJzer, acht het Komitee het zijn plicht tegenover Vlaanderen en België deze verwerpelijke geestesgesteldheid aan de kaak te stellen en eens te meer de eis van amnestie te beklemtonen.

Algemeen gezien is het een eis van rechtvaardigheid, en een maatregel van wijs staatsmanschap, na verloop van tijd amnestie te verlenen voor politieke misdrijven gepleegd gedurende een oorlog Voor onze westerse landen, berucht door de kristelijke geest, is het van ouds een traditie waar zelden wordt van afgeweken.

In het geval van België waren er bijzondere en algemeen gekende redenen om in het verlenen van Amnestie vooraan te gaan, en niet ten achter te blijven.

Als « een rechtsbedeling van negerkoningen » brandmerkte een gewezen Belgisch eerste-minister geen Vlaming nochtans de repressie die hier heeft gewoed, en terecht : het ontbreken van elke verhouding tussen de gepleegde feiten en de toegepaste straffen, de willekeur en ongelijkheid in de bestraffing, het kwaadaardig opzet om de getroffenen en hun gezin in armoede te dompelen door wederrechtelijke verbeurdverklaringen die voor de gelegenheid schadevergoeding heette, kenmerkten de hele repressie in België.

Ook aanvaardt geen zinnig mens meer dat deze karikatuur van rechtspraak nog langer mag of kan gehandhaafd blijven.
Het Vlaams Volk, waarvan het Komitee zich bewust is de gevoelens te vertolken, erkent voor het behouden van de uitgesproken straffen geen enkele redelijke grondslag.

In de gemoederen van allen die de Vlaamse Volkszaak ter harte nemen is, op het moreel plan de amnestie al lang een voldongen feit. Moet de wetgever altijd blijven achteraan hinken ?

Het IJzerbedevaartkomitee

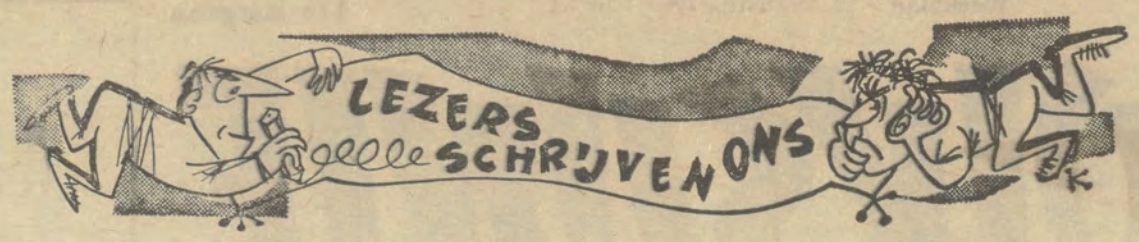

VERZUILING !

Geachte Redaktie,

Ergens las ik dat de voorzitter van de Partij van de Arbeid in Nederland rooms-katholiek is. In Groot-Brittanje is het doodgewoon dat partijverantwoordelijken tot alle mogelijke godsdienstige strekkingen behoren.

Het tijdschrift « De Maand », dat bewonderenswaardige inspanningen doet om de rampzalige verzuiling uit ons openbaar leven te doen verdwijnen, zou een nuttige studie kunnen wijden aan de manier waarop in de Volksunie de gelovigen naast de ongelovigen staan en zonder argwaan met elkaar samenwerken.

Al de andere partijen hebben heimwee naar dezelfde verwezenlijking .De P.V.V. werd gereorganizeerd met het oog op de versmelting van al wat behoudsgezind is, eender vanwaar die behoudsgezinde komt (loge, kerkfabriek, katholieke of protestantse bond).

De B.S.P. beweegt hemel en aarde om de slechte naam welke ze bij de gelovigen heeft te doen vergeten en ware het niet dat een onhandige Van Eynde tussendoor met bizonstoot aan de oprechtheid van die overbruggingspogingen doet twijfelen, dan was de kans niet klein dat ze gelovigen naar zich zou toetrekken.

De C.V.P., die deze pogingen van de B.S.P. maar al te goed kent, spant zich harerzijds in om in haar rangen de verbroedering tussen alle strekkingen mogelijk te maken, Alhoewel verbaal !

Waartoe al die pogingen zullen leiden is moeilijk te voorzien.

De leden van de Volksunie dragen niet eerst het étiketje « links », « rechts », « gelovig », « behoudsgezind » of « progressist » ; ze zijn Vlamingen, bewust, van hun politieke verantwoordelijkheid, die het unitair gebouw van 1830 willen doen vervangen door een moderne federale staatsstruktuur.

De V.U. is de enige partij, waar de verzuiling niet de minste sporen achterlaat. Dat is de kracht van de Volksunie : ze lokt mensen van eender waar en stelt geen achterdochtige vragen.

Laat de anderen maar verder verzuilen, redeneert de Volksuniër, wij knabbelen de B.S.P. zowel als de C.V.P. en zelfs de P.V.V. wel geleidelijkaan klein. Op zekere dag, na een zekere verkiezing, zal het verbaasde land vaststellen dat de Volksunie, de ware Volkspartij, de grootste partij van Vlaanderen is.

T.J.E. - Schaarbeek.

REPRESSSIE

Waarde Redaktie,

Hoe de « Gazet van Antwerpen » de kolommen van haar Vrije Tribune nog verder openstelt voor het gezanik van de heer Kiebooms, blijft voor mij een raadsel. Zo in haar editie van 7 augustus. De heer Kiebooms schrijft er schaamteloos : « Wij zullen ons best doen om, door de positieve werking dezer regering, de weggelopen kiezers aan te tonen dat zij ongelijk hebben gehad ! ». Dit na de misselijke komedie van de aanstelling dezer regering van prioriteit aan de Walen. Deze regering van de omgekeerde verhoudingen reeds vanaf de ministerverdeling in verband met de twee volksgroepen, deze regering van de schoonbroers, deze regering van het bestendigen van de repressie-naweeën, deze regering van de halfslachtigheid, deze regering van het wantrouwen, deze regering van de heer Harmel, te beleefd om eerlijk te zijn.

Maar toch « betreurt » de heer Kiebooms het alleen maar, dat ook « de rabiate anti-repressie P.V.V. bijna zoveel stemmen in het Vlaamse land heeft gewonnen als de V.U. ». Dit dient weerhouden te worden. Alsmede het vervolg van zijn proza : « Dat de V.U. ook de repressie vermeldt, is goed. Want het loslaten van dit probleem door deze regering kan ik niet anders dan ten zeerste betreuren ». Waar bleef echter zijn afkeurende stem in het debat over de regeringsverklaring ? Heeft hij het vertrouwen niet gestemd ?

H.B., Erembodegem.

FRANSE PREKEN

Het hoofdbestuur van de Jong-Vlaamse Studenten Gemeenschap in vergadering bijeen wenst in verband met de taaltoestanden aan de kust het volgende te beklemtonen :

— de J.V.S.G. verzet zich tegen het houden van zelfs ook maar gedeeltelijke franstalige preken in Vlaamse parochiekerken langs heen de Vlaamse kust.

Ook het houden van meertalige preken kan niet aanvaard worden.

— de kust is Vlaams en dient in alle aspekten Vlaams te blijven.

Daarom ook : in alle parochiekerken ééntalige Nederlandse preken.

— ten behoeve van de waalse en buitenlandse toeristen kan overwogen worden in enkele niet-parochiale kerken langsheen de kust missen op te dragen in vreemde talen (Duits, Engels, Frans).

— de J.V.S.G. protesteert met kracht tegen de verlenging van het aanhoudingsmandaat van twee betogers te Koksijde.

De J.V.S.G. eist de onmiddellijke vrijlating van deze jongeren.

— Wat de taaltoestanden in andere sektoren van het openbaar leven betreft zal ook, om enige verandering in de situatie te brengen, krachtig moeten opgetreden worden : wij denken hier aan de taaltoestanden in de casino's, paardenwedrennen, bioskopen, grootwarenhuizen, banken, winkels...

Soms, als we aan de kust vertoeven, lijkt het ons alsof we in een Franse badstad verzeild zijn geraakt.

J.V.S.G.

KRUISKOP-AKTIE

Waarde Redaktie,

Als abonnent op uw blad en regelmatig lezer, als overtuigde Vlaming van vader op zoon, voel ik mij genoodzaakt een vraag te stellen.

We staan nu op 1 week van de inhuldiging van de nieuwe IJzertoren, ons symbool, de nieuwe toren die gaat ingehuldigd worden op een plaats waar mijn vader 4 jaar gevochten heeft, waar de eretekens hangen (of zouden moeten hangen) die mijn vader terugstuurde om er het woord « Amnestie » mee te vormen, waarvoor hij een foto ontving met handtekening en dank van Prof. Daels en andere vooraanstaande Vlamingen. Die toren gaan wij nu inhuldigen op zondag. Daar maken wij propaganda voor en daar zullen alle gekozenen van de V.U. aanwezig zijn en in de kijker kunnen lopen, maar... (en hier komt de vraag) : hoeveel van onze gekozenen hebben zich verbonden, gedurende 5 jaar een bijdrage van 1.000 fr. te storten om de zware kosten te helpen dragen ? Ik denk dat het hun volle plicht is zulks te doen.

E.C. - Gent.

Red. - Op onze redaktie wordt geen lijstje bijgehouden van de uitgaven der verkozenen. O.i. moet een kiezer, die deze vraag wil beantwoord zien, zich rechtstreeks tot zijn verkozene wenden !

STUDIEWEEK

Mijnheren,

Het is sedert het bestaan van de Stichting (1950) een vaste gewoonte dat er eens per jaar een studieweek over de Vlaamse Beweging wordt georganiseerd. (In 1964 was dat één cursus op de 52).

De « Hofstaadse » studieweken van de Stichting hebben een vaste plaats verworven in het leven van de Beweging, vooral als ontmoetingsgelegenheid voor Vlamingen van verschillende gezindten, van ouderen en jongeren.

Met de Week « Op het kruispunt der wegen », heeft de Stichting een bijzondere bedoeling. Wij willen er wel op wijzen dat de houdingen die in politicis dienen aangenomen, moeten geconditioneerd zijn door een inzicht in de verdere toekomst van Vlaanderen. Hoe zou Vlaanderen, de Vlaamse samenleving, er in de toekomst moeten uitzien in Europa ? Indien hieromtrent een brede eensgezindheid bestaat, is het minder erg dat er verder getwist wordt over middelen en urgentie.

Wij richten ons met deze studieweek tot hen die in het politieke, sociale of culturele leven staan en van daaruit aan Vlaamse Beweging doen.

De studieweek zelf (van 10 tot 15 september) moet volledig gevolgd worden maar wij vatten het zo op dat, ingebouwd in de eigenlijke studieweek, het weekeinde zaterdag-zondag 11-12 sept. een apart geheel vormt.

De algemene referaten worden op het weekeinde gehouden.

Stichting L.D.R.

Red. - Wie belangstelling heeft voor deze belangrijke studieweek, vrage inlichtingen bij « Stichting L. De Raet », Kanselarijstraat 4, Brussel 1 - Tel. : 13.04.38.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

BABY-RELAX
WAGENS - STOELEN
KWALITEITS-SPEELGOED
HOBBY-TREINEN
DE LAATSTE SNUFJES IN Babywereld
DIEPESTRAAT 44 ANTWERPEN TEL. 32.44.30

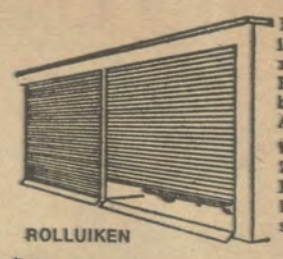

ROLLUIKEN in hout, staal, aluminium of plastiek. Hand- of elektrische bediening. Alle systemen.
VENETIAANSE ZONNEBLINDEN Bediening met koorden of met stang en windwerk
VENETIAANSE BLINDEN SOMBRILLA-FLEX

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA ZONHOVEN TEL 132 31

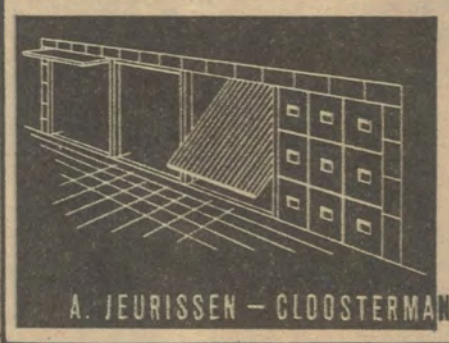

WENTELPOORTEN
In hout, staal, aluminium of plastiek.
Standaarduitvoering of naar gewenst model.
Systemen aangepast aan de aard van het bouwwerk.
Hand- of elektrische bediening.
ZONHOVEN • TEL 132 31
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA

Vertegenwoordiger voor Antwerpen (Stad en provincie) :
L. Vandevelde, St Damiaanstr 17, Wommelgem - T.03-53.67.27

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN.
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op verteon dezer.

LET WEL
ALLE ADVERTENTIES VOOR « DE VOLKSUNIE » dienen toegestuurd aan onze PUBLICITEITSDIENST :
S. De Lie, « Papenhoek », Berendrecht Tel. (03)73.66.59
★
Alleen de zoekertjes gaan naar het hoofdsekretariaat :
M. Lemonnierlaan 82 Brussel 1. Tel. 02/11.82.16

WIM MAES
DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel. : (03) 39.69.34.
— Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen voor alle verzekeringsvormen : Brand - Leven - Persoonlijke - Familiale - Auto - Wet - Burg. Aansprakelijkheid.
— Komt op het eerste verzoek voor : Overname van bestaande verzekeringspolissen. Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz.

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan
209-211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33.
Brussel.
★
VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS IN 2 JAAR.
★
Sténo- en daktylografie in vier talen.
Boekhouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels-correspondentie.
★
Dag- en avondlessen.
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.
★
Beter en voordeliger.

« Der Mohr hat seine Arbeit getan,
Der Mohr kann gehen » (Schiller)

« De zwarte huursoldaat heeft zijn werk gedaan, hij mag nu gaan », zouden we kunnen vertalen.

Het veel gebruikte vers van Schiller lijkt ons de beste samenvatting om als slotpunt te dienen in een polemiek die een goede vijftien jaar geleden begon in de Vlaamse-radikale rangen met als een van de hoofdfiguren de afgedankte minister Custers.

Walter Luyten

JOS CUSTERS
DE AFGEDANKTE MOOR

1949. Een nooit geziene verwarring in het Belgisch politieke leven. Koningskwestie. Repressie. Kommunistische dreiging in het buitenland. Op een schaamteloze manier werden de Vlaamse noden verwaarloosd in de binnenlandse politiek.

Vervroegde verkiezingen werden uitgeschreven om uit het politiek slop te geraken.

Amper rechtgekropen van onder de zwaarste repressieslagen wilde een groep pioniers teruggrijpen naar het wapen van de eigen Vlaamse politieke macht. Een groepje moedigen die naar het woord van Willem de Zwijger « geen hoop moesten hebben om te ondernemen ». Door de golf van laster, van verdachtmaking tot goedbedoelde twijfel die over hen werd uitgestort, besloten ze een poging tot kartelvorming met de C.V.P. te wagen. Van kartel wilden de heren Van Cauwelaert en Segers niet weten. Ze gebruikten de oude taktiek : verdeel en heers. Men had « gematigde » onderhandelaars gevraagd. De heren De Winter-Leemans en Custers gingen namens het « oppositionele Vlaanderen » van die dagen. Zij gingen en kwamen nooit terug. Geen kartel, geen binnentreden met opgeheven hoofd, maar een binnensmokkelen langs het achterdeurtje werd het. Men zou hen coöpteren als senator « mits aanvaarding van de C.V.P.-partijtucht ».

Het was een zware slag voor het echte « oppositionele Vlaanderen » dat in zulke vernederende voorwaarden aan geen samenwerken meer kon denken en besloot in de meest zware omstandigheden toch door te zetten. Zonder geld, zonder pers, in een nog niet gekalmeerd terreurklimaat kwam de Vlaamse Concentratie als partij tot stand. Een naamverwijzing naar de samenwerking K.V.V.-V.N.V. van 1936, op basis van het federalistisch beginselakkoord. Het zwaarste echter kwam de slag aan van wat die pioniers noemden het overlopen, « de dolk in de rug » toegebracht door het hogergenoemd drietal.

Die drie verdedigden zich en werden overvloedig verdedigd in bladen als « De Standaard » en « Nieuwe Gids », met « de nieuwe taktiek op Vlaams gebied », « de verruiming » zoals C.V.P.-lijmers dat noemden.

De beoordeling van een taktiek wordt mogelijk over een periode van vijftien jaar. De persoonlijke tegenstellingen zijn afgebot. Er blijven slechts de feiten en de verwezenlijkingen.

Feiten die eerbiedwaardiger zijn dan de handigst geformuleerde zelfverdediging van de vlotpratende intellektueel.

« Willen de verruimers voorkomen belachelijk en zelfs hatelijk voor te komen, dan zullen ze wat op hun aktief moeten zetten », schreef na de verkiezingen van 1949 het blad Rommelpot.

Een van die onloochenbare feiten uit de laatste weken is het verwijzen van oud-VNV-er, oud-minister Custers naar het schimmenrijk van de Belgische politiek. Men moet geen profeet zijn om te voorspellen dat Custers bergaf volledig begonnen is.

Met het eindeloos geduld dat zovelen van ons kenmerkt heeft men hem veel tijd gegeven. Als senator bleef hij in de schaduw.

Wij verhaalden reeds bij een vroegere gelegenheid hoe hij in 1959 nog niet dierf deelnemen aan de amnestiebetoging van Davidsfonds en VTB te Antwerpen : « de partij zou het hem kunnen kwalijk nemen, het was slecht voor de positie van zijn kinderen ».

Hij, de felle Jos, de grote Dietser, de stormer in het Leuvense Verbond kreeg het veiligheidskompleks dat wij wel willen aanvaarden bij een kleine bediende van de Boerenbond of het A.C.V., maar dat niet mag aanvaard worden van iemand die in 1949 « hoog ging klimmen om Vlaanderen nog beter te kunnen dienen ».

Hij klom nog hoger. Bij de doorbraak van de Volksunie in 1961, werd de « zwarte » Custers minister.

Als gij als « verruimde » de moed had gehad om een minister te worden als Sap of zelfs maar Van den Daele, dan was uw gepraat van 1949 meer geweest dan de handigheid van de berekenende intellektueel. Nu hebt gij zelfs de stap niet durven zetten die een Merlot onder druk van de Waalse opinie wel gezet heeft naar aanleiding van de Voerkwestie.

De zwarte moor heeft nu zijn plicht gedaan, de moor mag gaan.

In 1961 bij de eerste doorbraak van de Volksunie hebben uw zetbazen u nog in de bres geworpen om de vloed te stoppen : « ziet Vlamingen, nu is hij al minister ». De bres is te groot geworden, de huursoldaten kunnen niet meer volstaan.

Die periode van 15 jaar is voldoende geweest om u te meten in de « verruiming ». De polemiek van 1949 is volledig besloten in het voordeel van de mensen die dierven zeggen « en toch ».

Uw verantwoordelijkheid is groot geweest, heren Custers en Leemans.

Als veertienjarige schoolknaap zie ik in 1949 nog de kiesplakkaten hangen van de Vlaamse Koncentratie. Door nachthelden met grijnzende hakenkruizen overschilderd. Liberale vriendjes hadden thuis horen zeggen dat dit de partij van de koncentratiekampen was.

Hebt gij het toen anders gezien ? Op termijn gezien is het inderdaad een dolk in de rug geworden. Zonder uw houding was toen reeds de doorbraak gekomen voor de Vlaamsnationale partij. Met het sluiten van de gelederen had men reeds toen een vijftal zetels kunnen behalen. Te Antwerpen waren er 168 stemmen te kort voor één gekozene. Te Gent waren er een paar duizend te kort voor twee gekozenen in Oost-Vlaanderen dit door de kworumkwestie. Te Kortrijk 24 (vierentwintig) stemmen voor 2 gekozenen in West-Vlaanderen. Te Brussel een 1.000-tal om Van Dieren te doen lukken.

Wij mogen er niet aan denken wat dit had gegeven in de verdere evolutie van de Vlaamse beweging in de jaren vijftig.

Wat kansen zijn er niet verspeeld daardoor.

Objektief denken wij dat de geschiedenis u zwaar zal oordelen, hoewel gij uiteindelijk de evolutie naar het radikalisme toch niet hebt kunnen afremmen.

Gij hadt het moeten voorzien. Gij hadt moeten durven aanvoelen dat op u de woorden zouden toepasselijk zijn die uw spitsbroeder Viktor Leemans in de jaren dertig in « Jong-Dietsland » schreef over de « berekenende minimalisten ». Het is uw en zijn ververoordeling :

« De Vlaams-Belgicistische leiders hebben afgeweken van hun Vlaamse genius en nu zijn zij geslagen met onvruchtbaarheid en weldra met onmacht. Gij hoort het uit de holheid van hun patos. Gij ziet het aan de ijdelheid van hun aanstellerij. Gij voelt het aan hun onrust die ze steeds doet gluipoogen rechts en links, naar achter en rondom. Zij raden de gevaren en zoeken zich weer te vinden op het kronkelpad van hun opportuniteiten Wie heeft er vrees voor hun schimmige, levenloze onvatbaarheid? En wie zal er later medelijden mee hebben ? We kunnen ons inderdaad maar moeilijk voorstellen welke de afkeer zal zijn van de latere Vlaamse geslachten voor deze schijnmensen, hun schijnmaneuvers, hun schijnzegepralen in het laatste decennium. De Vlaamse historie zal deze tijdspanne doodverven als een der onbenulligste, der duisterste en domste van ons volksleven.

De mannen die tijdigheid en mode tot hun richtnoer namen zijn waard met tijd en mode te ergaan. De historie zal er één pennestrek doorhalen. Wie zich verpandt verliest zich zelf. Hij houdt op belangwekkend te zijn ».

Wij willen niet zo vernietigend zijn in ons menselijk oordeel als uw scherpslijpende spitsbroeder uit de jaren dertig. Wij zullen eindigen met de mild-ironische verzen van een Jan Gresshoff die over getemde Sturmers als gij schreef :

De heilige orde bleef bewaard
In tegenstelling tot uw aard
Leeft gij nu als een cirkuspaard
Met bit in bek gevlochten staart.

De burgerij lacht in zijn baard
Want gij hebt toch het juk aanvaard
Bezit een landhuis onbezwaard
En hebt wat geldjes opgespaard.

Verkeert alleen in nette kringen
En kout daar over nette dingen
Al is die netheid niets dan schijn.

Tot wat gij nooit hebt willen zijn
Zijt gij tenslotte toch verworden
Een van die deftige verdorden...

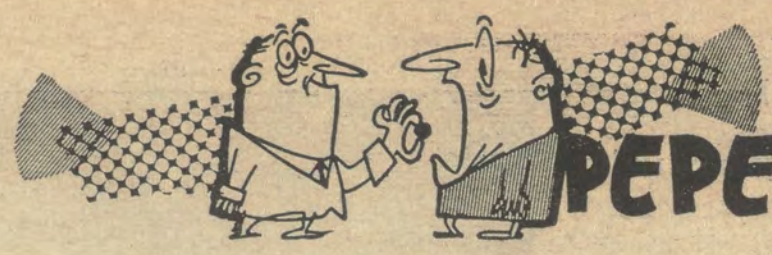

PEPERNOTEN

open brief

aan de heer Bob Boon
prezentator van de
« Charme van het Chanson »

Bob,

Als je ons tegen het lijf loopt, betalen we je graag een pint voor de wijze waarop je zopas te Oostende de « Charme van het Chanson » hebt geprezenteerd. Tussen haakjes : waarom deze schlagerkermis de naam « Charme van het Chanson » kreeg, is ons niet recht duidelijk. Ons aller B.R.T. heeft gedurende maanden een van de Anthierensen op ons losgelaten om ons in veel woorden en te weinig platen duidelijk te maken wat een chanson ofte luisterliedje eigenlijk is, niet zodra is dat tot ons doorgedrongen of de B.R.T. warmt de Poolse uiensoep van Sopot nog maar eens op onder de op zijn minst misleidende benaming « Charme van het Chanson ». Maar dat zijn de keukengeheimen van het Flageyplein en daarover willen we het niet hebben.

Nee, Bob, we houden het maar bij je prezentatie van het geval. De Bob-Boon-Singers (onbetaalde reklame voor een naaimachine-merk of onvermijdelijk anglicanisme uit de show-biz ?) waren best, het orkest deed het hem en jijzelf zette de kroon op het werk door te prezenteren omstraald met het aureool van twee dozijn vurige tongen uit het Pinksterwonder : ontzettend vlot en veeltalig.

Het Oostends Pinksterwonder, Bob, kwam tot stand op uitdrukkelijk verzoek van de achtbare heer De Ramée, baas van het kursaal. De heer De Ramée - laat het me even voor de lezer uiteenzetten alhoewel jij, Bob, er letterlijk alles van weet - vindt zichzelf belangrijker dan alle belastingbetalers tussen de Noordzee en de Maaskant. Alhoewel de « Charme van het Chanson » een B.R.T.-onderneming was en dus betaald met het lieve luistergeld van de Vlaamse radiobezitters, alhoewel in zekere zin dus de achtbare heer De Ramée vier dagen achtereenvolgens (rijkelijk) betaald werd door de Vlaamse luisteraars die via de B.R.T. zijn zaal hadden afgehuurd, vond de kursaalbaas het ongehoord dat het programma geprezenteerd werd in de taal van de luisteraar-betaler, het Nederlands. Nee, hij was de mening toegedaan dat « de standing van Oostende » méér vereiste en omdat hij niet ronduit dierf eisen (die tram is namelijk al een tijdje voorbij !) dat la langue bien de chez nous aan haar trekken kwam, gooide hij het maar over de inmiddels klassiek geworden boeg van de veeltaligheid.

De nachtelijke guerilla tussen Kursaal en Flageyplein zal ik maar, Bob, niet uit de doeken doen. Het moge volstaan te besluiten dat de taalrel in allerlaatste instantie werd bijgelegd en dat jijzelf daarbij als deus ex machina fungeerde. Door in twee dozijn verschillende talen de deelnemers aan te kondigen en door tussenin gemoedelijk viertalige praatjes in de zaal en de micro te babbelen.

We herhalen, Bob : niets dan lof voor je prezentatie. Maar jijzelf zal wel tot het besluit gekomen zijn dat we daar aan de kust - in de kursalen zowel als binnen de kerken - op een gek spoor aan het lopen zijn. Idioter oplossing dan veeltalige preken en meertalige micromededelingen bestaat er naar onze mening niet. Wat hebben wij inderdaad, op de keper beschouwd, aan een prezentatie die ongeveer luidt als volgt : « Dames en heren, geachte luisteraars, ik heb de grote eer de vous présenter ce soir the most exciting voice of the weltberühmten Meistersinger von Saxen-Koburg-Gotha » ? Wat hebben we aan een preek met volgende vrome aanhef : « Beminde gelovigen et bien chers frères, je suis convaincu que seul der Glaube und die Nächtsenliebe are the salvation of the world » ?

Je zal het ons vergeven, Bob, maar hoe goochem en geleerd dergelijke aankondigingen ook zijn en hoezeer ze ons stijven in de protserige overtuiging dat veeltaligheid eigenlijk maar een krachttoertje is dat praktisch alle beschaafde Vlamingen beheersen : het blijft a-bo-mi-na-bel koeterwaals. Tegenover de eentalige rede en het gezond verstand die zowat overal in de wereld heersen, wordt de boerse en babelse spraakverwarring geplaatst.

Je zal het met ons eens zijn, Bob, dat dergelijke ongerijmdheden alleen maar bewijzen dat de « bekrompen flaminganten » het bij het rechte eind hebben. Want zoals jij aankondigde en zoals een Oostends pastoor preekte, zijn jullie alleen maar verstaanbaar voor wie de vier of vijf talen beheerst waaruit jullie je parlando samenbrouwen. De eentalige Vlaming zit er vier vijfden van de tijd op te kauwen. Idem voor de eentalige Waal en Fransman, de eentalige Brit of Yank en de eveneens eentalige Duitser of Liechtensteiner.

Onder het mom van viertalige Dienst-Service voor de vreemde bezoeker, wordt van de geachte luisteraar en beminde gelovige niet meer of niet min gevraagd dan dat hij op gezegeld papier een oorkonde zou produceren waaruit blijkt dat hij met vrucht alle Westeuropese talen kan beluisteren.

Maar indien dat zo is : waarom dan nog vier- of meertalig koeterwaals ? Vermits toch eenieder, per definitie, verondersteld wordt van onder meer ook Nederlands te verstaan !

Nou, Bob, jij zit er voor niets tussen en jij mag dus met een rustig geweten verder genieten van je bolleboze reputatie. Waarvoor je, zoals gezegd, nog wel eens een pint krijgt van

dio Genes.

VAN BUGGENHOUT

Verleden week brachten wij in een reportage over de kust ook enkele stukjes in verband met de protesten tegen de Franse preken en meer in het bijzonder te Koksijde waar de burgemeester een zekere Van Buggenhout is. Deze Van Buggenhout — waarmee onze redakteur Staf De Lie een gesprek had waarbij de man onder meer verklaarde dat « ze » (de aangehouden betogers) deze keer wel zouden weten wat ze gedaan hadden — is dezelfde die tot vóór enkele tijd CVP-senator was, maar die bij de vorige verkiezing niet meer aan bod kwam omdat zijn partij hem gewipt had. Wat wij wel kunnen begrijpen. De man is inderdaad alles behalen groot licht. De kranten schreven trouwens vorige week dat hij mede aan de bazis lag van de incidenten die te Koksijde gebeurden, vermits hij zijn politie opdracht had gegeven, ekstra-hardhandig op te treden !

WAAROM ?

Inmiddels blijven twee van de « protestanten » uit de Koksijdse taalrel aangehouden. Niet omwille van hun protest tegen de franstalige preken, heet het, maar uit hoofde van weerspannigheid aan de politie.

Het is ongehoord dat om dergelijke futiele redenen aanhoudingen worden verricht en aanhoudingsmandaten voor een maand worden bekrachtigd.

Deze verlengde aanhoudingen worden door niets gewettigd. Niet door het « belang van het onderzoek », vermits de « vergrijpen » zeer eenvoudig zijn en vastgesteld werden toen ze bedreven werden. Niet door de vrees dat de aangehoudenen zich zouden onttrekken aan het gerecht : wie zou voortvluchtig worden omwille van het dossier en de te verwachten straf ?

De verlengde aanhouding kan dan ook uitsluitend verklaard worden in het licht van de gerechtelijke bedoeling, een hardhandige repressie te voeren tegen de Vlaamse protestkampanje aan de kust.

Een dergelijke repressieve en eenzijdige rechtspleging is onduldbaar en ondemokratisch !

De aanhoudingen zullen bovendien stellig geen olie op de golven gieten !

NIETS NIEUWS

We wisten het al lang maar de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft het plechtig bevestigd : uit de officiële statistieken die opgemaakt werden aan de hand van de algemene volkstelling van 1961, blijkt onweerlegbaar dat Vlaanderen de hoogste percentages heeft van de lange-afstandspendel, terwijl Wallonië en Brussel recordhouders zijn van de korte trajekten tussen woning en werk.

De vaststelling behoort dus niet meer uitsluitend tot het Vlaamse grievenarsenaal; ze werd thans ook « officieel » gedaan. Of er daarom nu officiële maatregelen tegen de lange-afstandspendel zullen komen, is een andere zaak.

Men kan toch het arme Wallonió niet nog méér minorizeren door het te beroven van de zo nodige Vlaamse spierkracht !

RUILVERKAVELING

Te Eeklo werd een boer door het Vredegerecht veroordeeld tot 5.000 fr schadevergoeding en de gerechtskosten.

De reden ? Dat vergt een paar woorden uitleg.

Te Eeklo-Lembeke werd geruime tijd geleden overgegaan tot ruilverkaveling; de werkzaamheden zijn trouwens sinds maanden beëindigd en alle boeren kregen hun nieuwe percelen aangeduid. Wat is er dan normaler, dat dat de eigenaars hun nieuw bezit in gebruik nemen ?

Zo dacht toch onze boer en hij zette zijn koeien te grazen op zijn nieuwe percelen. De oude eigenaar nam daar geen vrede mee en het kwam tot het proces, waarvan we hierboven de uitslag hebben vermeld.

De ondergrond van de historie ? Het vredegerecht staat op het — inderdaad wettelijke — standpunt, dat men slechts eigenaar wordt van een onroerend goed vanaf het ogenblik dat men in het bezit is van de eigendomstitel.

IJDELE BELOFTEN

Nu had de dienst der ruilverkaveling vast beloofd, de eigendomstitels vóór 31 december 1964 af te leveren. Die belofte werd geschonden en 1 mei 1965 werd als nieuwe vervaldatum vooropgesteld. Maar ook 1 mei verstreek zonder dat er iets gebeurde.

Onze landbouwer, die normalerwijze méér afweet van de behoefte van zijn koeien aan gras dan van juridische haarklieverijen, achtte het doodgewoon dat hij het perceel, dat hem ettelijke maanden geleden werd toegewezen, in gebruik nam. Met het gekende gevolg !

Zo worden de fouten, de tekortkomingen en de traagheid van het departement en van de betrokken dienst verhaald op de rug van de boer — belastingbetaler ! En zo geraakt een eenvoudig man in België voor het gerecht !

ORGANIGRAM

De heer Harmel heeft meegedeeld, dat de regering een organigram heeft.

Wie zou denken dat dit een natuurlijke meststof of een krachtvoeder is, kunnen we onmiddellijk geruststellen : het organigram is een tekening van de wijze waarop de regering, met haar talloze komitees en werkploegen, zal funktioneren. Een soort wegwijzer dus door de doolhof van de Harmelietenkluis.

We twijfelen er echter sterk aan dat de Harmelitische organi-grammen ooit het volle pond zullen vormen, waarop Vlaanderen recht heeft.

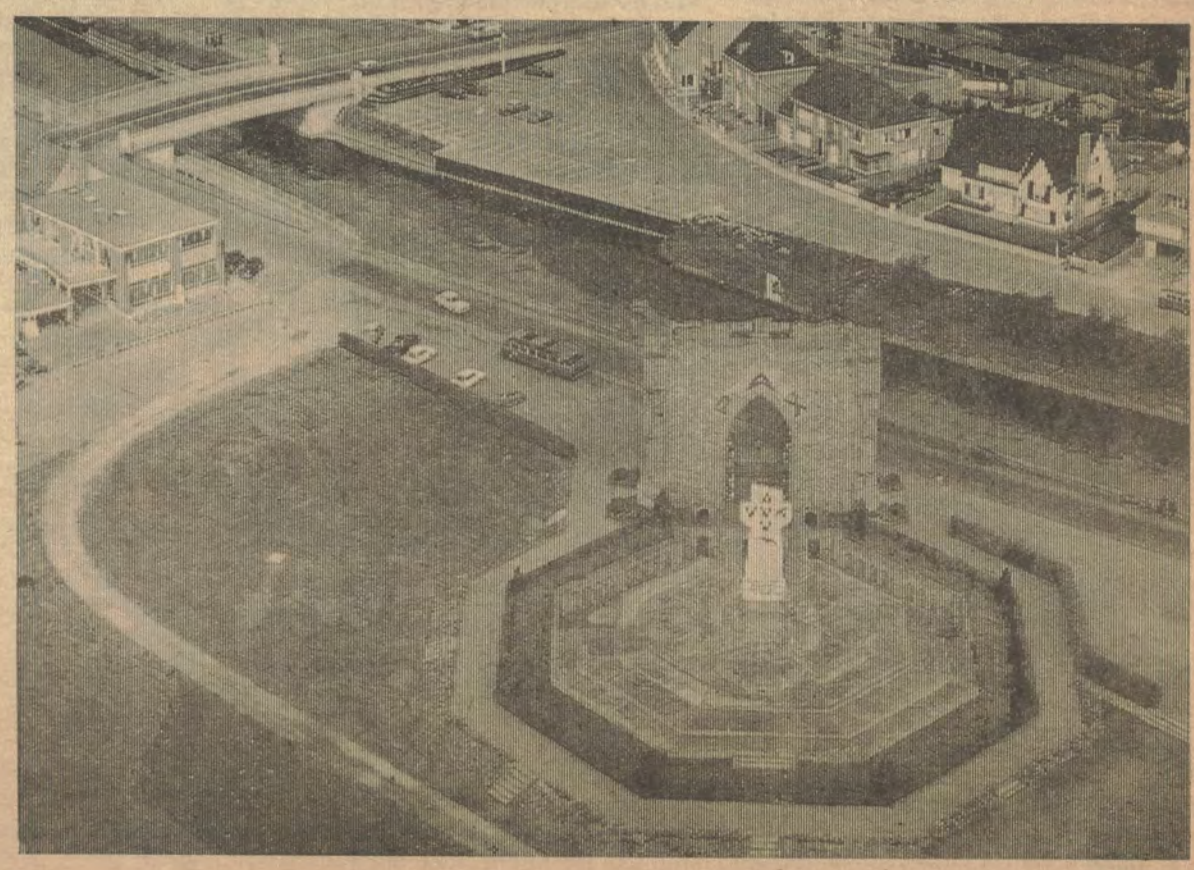

OP EIGEN KOSTEN

In het jongste nummer van « De Autotoerist » vervolledigt voorzitter J. Van Overstraeten in de rubriek « Zon en schaduw over Vlaanderen» het dossier van de Franse preken aan de kust : « Aan de Vlaamse kust worden tijdens het seizoen sommige onderpastoors, die niet genoeg Frans kennen om vlot te preken, verplicht naar een fransprekende predikant uit te zien, om hen te vervangen. Ze moeten die predikant dan uit hun eigen zak betalen ».

Zo'n onderpastoor zou van ons in ieder geval rapper «onder ons » een steunpenning krijgen, dan de pastoor voor zijn schaal...

GELIJKHEID !

Met veel omhaal is meegedeeld geworden dat de Vlaamse minister van nationale opvoeding, dhr Van Bogaert, opgehouden heeft van adjunkt te zijn van de Waal Dehousse.

In het Staatsblad van verleden zaterdag werd zijn titulatuur « minister - staatssekretaris, adjunkt bij de minister van nationale opvoeding » gewijzigd in « minister-staatssekretaris voor nationale opvoeding ».

Er wordt ons vriendelijk verzocht, geestdriftig recht te rijzen en in de handen te klappen, omdat het Vlaamse volk eens te meer een grote voldoening en dus een definitieve overwinning heeft mogen boeken. Voor de gelegenheid wordt Harmel weer maar eens tot een prototype van De Rechtvaardige gepromoveerd.

Maar zedig wordt er over heen gekeken dan Van Bogaert staatssekretaris — t.t.z. minister van het tweede knoopsgat — blijft, terwijl Dehousse verder zetelt als volwaardige excellentie.

De knecht is bevorderd tot butler !

CORTHOUT EN FRANSE PREKEN

Onlangs werd Jef Corthout aangehouden. De man werd tot vijf jaar gevangenis veroordeeld bij verstek, wegens sluikstokerij. Bij zijn aanhouding had hij een valse, gestolen indentiteitskaart op zak.

Praktisch onmiddellijk na zijn aanhouding werd hij in vrijheid gesteld. Hij was leep genoeg om beroep aan te tekenen tegen het vonnis waarbij hij 5 jaar « bak » kreeg en het beroep schorst de ten uitvoerlegging van de straf... Hebt ge het beet ?

Vergelijk de fluwelen handschoen waarmee men Corthout aanvatte, met de ijzeren vuist die de twee flamingantische protestanten te Koksijde in het nekvel greep...

Dat is het Belgisch gerecht!

WAALSE PROVOKATIE

Aan de kust werd een in het Frans gesteld pamflet uitgedeeld, waarin de francofone gelovigen er toe aangezet worden de kerken met nederlandstalige preek te mijden.

Zover is het dus al gekomen dat de heren Walen en fransdolle Brusselaars geen vrede meer nemen met de voor hen alleszins royale regeling van het Brugse bisdom : zij willen véél en véél meer. Inmiddels propageren zij de boycott van de kerken met preek in de taal van de streek.

Zo ver gaat de franskiljonse arrogantie ! In het pamflet wordt verwezen naar de « Vlaamse » preken in Wallonië. Hoe het gestaan en gelegen is met deze kluitjes om Vlaamse boeren in het riet te sturen, weten we inmiddels al...

Wedden dat het gerecht aardig wat minder moeite zal doen om de herkomst van deze provokerende strooibiljetten — bron van nieuwe herrie ! — op te sporen, dan om flamingantische gelovige « protestanten » vast te krijgen en vast te houden !

SCHEUTISTEN BUITEN !

Als de « Libre Belgique » op haar anti-Vlaams stokpaard aan het doorhollen is, maakt zij voor niets of niemand halt.

De zure franskiljonse matante van de Warmoesberg heeft een nieuw soort « flamingants rabiques » ontdekt: de brave en baardige paters van Scheut die totaal ongeschikt zijn om de Kongolese negers te gaan dopen en beschaven. Veel Scheutisten hebben — steeds volgens de « Libre » — « une connaissance insuffisante du français ».

Welaan dan : het Vlaams imperialisme vergenoegt er zich niet mee de beste zijner zonen uit te zenden, het misbruikt de brave baardpaters om zelfs aan de Evenaar de liberté du père de famille nègre aan te tasten.

Dat de Scheutisten het zich voor gezegd houden : als zij in Kongo nog le foi en la ciel durven prediken, vliegen zij er uit.

Het kinder- en roepingsrijke Brussel en Wallonië zullen graag op hun beurt de beste (en slimste) hunner zonen uitzenden...

BUITENLANDSE PERS

Het grootste Zwitserse dagblad, de « Neue Zürcher Zeitung », verzekerde in beschouwingen rond de Belgische regeringscrisis dat de schuld alleen bij de onverdraagzaamheid van de Vlamingen ligt. Dat is wel een toppunt ! Wanneer men echter weet dat de Brusselse korrespondent van dat grote liberale Zwitserse blad de buitenlandse kronijker van « Le Peuple » is, zekere meneer Kurt Grünebaum, dan weet men meteen genoeg. Er bloeien vreemde botten op zo'n groene boom. Zelfs als het een roje is !

VERVALSING

In de Parijse « Match » staat te lezen, dat mgr. de Bruyne tot protonotaris van de Paus werd benoemd. Mgr. de Bruyne is rector van de Stichting en de kerk van de heilige Julianus der Vlamingen. Doch « Match » schrijft « Saint-Julien-des-Belges ». Sedert de dertiende eeuw is het « San Giuliano dei Fiamminghi », en zo staat het ingeschreven bij het Romeinse kadaster. Maar hier worden deze eretitels van het Vlaamse volk schaamteloos vervalst.

DR . BALLET IN DE SENAAT

Tijdens het debat over de regeringsverklaring in de Senaat werd namens de Volksunie het woord gevoerd door drs W. Jorissen en dr. Ballet. We geven hieronder de tussenkomst van dr Ballet, zoals ze verscheen in het « Beknopt Verslag ».

Bij de vorming van deze regering zijn er abnormale dingen gebeurd. Een eerste dergelijk feit is dat de B.S.P., die nochtans de grootste geslagene is, opgetreden is als scheidsrechter. Acht dagen lang heeft zij de volledige belangstelling opgeëist met het oog op het congres dat zou beslissen over het al dan niet deelnemen aan de regering. De heer Leemans heeft gisteren wel gezegd dat verliezers van een verkiezing niet noodzakelijk afzijdig moeten blijven bij de vorming van een regering, maar dat zij wel de lessen moeten halen uit de uitslagen van de verkiezingen. Maar welke lessen zal de B.S.P. uit de uitslagen halen ? Volgens de enen is de nederlaag te wijten aan een te progressistische houding en volgens de anderen aan het feit dat men niet progressistisch genoeg was. Wie zal het halen tussen die twee strekkingen ? In ieder geval vloeit hieruit voor de regering een gebrek aan stabiliteit voort. Op het congres werd trouwens toegegeven dat het al of niet deelnemen moest dienen om het electoraal verlies goed te maken.

Een tweede abnormaal feit is dat de heer Harmel, die wel een beminnelijk man is, maar een vertegenwoordiger van de Waalse C.V.P., als formateur werd aangewezen, ongeacht de regeringsformule. Volgens de « Gazet van Antwerpen » betekent de C.V.P. in Wallonië niet meer dan de Volksunie in Vlaanderen. De Waalse C.V.P. behaalde 378.500 stemmen tegenover 1.254.000 voor de Vlaamse C.V.P.

Onder dergelijke omstandigheden zou de Volksunie er niet aan denken het eerste-ministerschap te aanvaarden. De Volksunie vertegenwoordigt nochtans meer dan uit het stemmenaantal blijkt. De Volksunie is immers de draagster van de federale gedachte die verder reikt dan onze partij.

In « Volksgazet » heeft de heer Van Eynde geschreven dat het wel een regering van verliezers is, maar ook een regering van de meerderheid. Is dat wel juist ? C.V.P. en B.S.P. behaalden weliswaar circa 60 pct. van het aantal uitgebrachte stemmen, maar op het B.S.P.-congres heeft een derde zich tegen deelneming aan de regering uitgesproken en hierbij bevond zich de meerderheid van de Waalse socialisten. Officieel heeft iedereen zich neergelegd bij de genomen beslissing, maar de federatie van Luik heeft de heer Merlot gefeliciteerd omdat hij niet en de heer Dehousse afgekeurd omdat hij wel aan de regering deelneemt.

Het leven van de regering is afhankelijk van een latente Waalse oppositie, die prioriteit eist voor Wallonië. Daarmee kan Vlaanderen niet instemmen ; wij zijn nog steeds de eisende partij, omdat wij op economisch en cultureel gebied nog achterstand kennen. Er kan alleen sprake zijn van prioriteit voor Vlaanderen. Wel heeft de heer Van Eynde zich reeds tegen prioriteit voor Wallonië gekant en gezegd dat de Vlamingen reeds genoeg toegevingen gedaan hebben. Maar dat flamingantisme van de heer Van Eynde is zo recent dat wij weinig vertrouwen hebben in de deugdelijkheid en standvastigheid ervan. De heer Van Eynde heeft vroeger verklaard dat partijbelang voor Vlaams belang gaat en dat hij eerst socialist is en dan Vlaming.

De heer Spinoy heeft ook verklaard dat prioriteit geen exclusiviteit is, maar hij heeft niet gezegd dat er geen prioriteit zou zijn. Trouwens om zijn Waalse vrienden plezier te doen heeft de heer Spinoy bedrijven uit het Vlaamse land naar het Waalse landsgedeelte overgeheveld. Ik denk aan Temse, Tessenderlo en Mol.

De zetelaanpassing werd ook voor de regering doorgevoerd zodat men in Kamer en Senaat naast de ministerbanken zetels heeft moeten bijplaatsen. En wie zijn die ministers ? De heer Vranckx is minister van binnenlandse zaken. Dat is een belangrijk ambt. Tegen hem hebben wij in te brengen dat hij voor de stad Leuven de niet-toepassing van de taalwetten heeft bepleit. Wanneer hij nu gelast wordt er op te waken dat de taalwetten ernstig worden toegepast, dan wordt dit een zeer bedenkelijke zaak.

De Vlaamse C.V.P. heeft klaarblijkelijk haar partijbelangen de voorrang gegeven op de belangen van Vlaanderen. Er zetelen in deze regering dertien en half Vlaamse ministers en onder hen bevinden er zich een paar die voor ons onbetrouwbaar zijn omdat zij in hun huiskring Frans spreken en hun kinderen in het Frans opvoeden.

Dan hebben wij de heer De Saeger. Van een stroper heeft men een boswachter gemaakt. Wij hopen dat het een goede zal zijn, maar wij zijn Hertoginnedal niet vergeten.

Op de heer Eyskens heeft men veel druk moeten uitoefenen opdat hij de post van minister van financiën zou aanvaarden, gezien het zeer zware vraagstuk van de sanering van onze financiën waarvoor hij staat. Ik begrijp niet hoe hij in deze regering minister van financiën is geworden naast de socialisten die tegen hem in 1961 een vreselijke staking hebben gevoerd onder het moto « Eyskens er uit », en die nu zeggen « Eyskens er in ». Zal hij de orthodoxe doctrine inzake financiën toepassen zoals in 1961, en wat zal dat geven ?

De heer Spaak staat bekend voor zijn nonchalant misprijzen voor al wat Vlaams is. Na dertig jaren aan het bebewind te zijn, heeft hij het nog niet wenselijk geacht enig Vlaams te leren.

Spinoy : Dat doet hij wel, elke dag, van 7 tot 8 uur. (Gelach).

Ballet : Het doet mij plezier dat te vernemen, maar intussen gaat hij toch voort met benoemingen in de diplomatie die tegen de Vlaamse rechten ingaan. Ik zou hem ook willen vragen wat hij van plan is met de E.E.G. : of hij verder zal blijven aanlopen achter de Gaulle en zijn andere partners de rug toe keren.

De vertegenwoordigers van de federale gedachte, die talrijk zijn in Vlaanderen en in Wallonië, werden niet geraadpleegd noch door de heer De Schryver, noch door het Hof, noch door de formateur. Ook de grote Vlaamse cultuurorganismen, evenals de Volksunie werden voorbijgegaan. Vele onbelangrijke organisaties werden geraadpleegd. Vroeger is het gebeurd dat allerlei groepen geraadpleegd werden. Deze werkwijze werd thans niet gevolgd. Men heeft de indruk dat het hoofddoel van deze regering is het unitarisme te redden. Het regionalisme waarover veel gesproken wordt is geen stap in de federale richting. De culturele autonomie is maar schijn, zolang het ministerie van nationale opvoeding niet is gesplitst.

Wij hebben het recht en de plicht toezicht uit te oefenen op de houding van de regering. Wij willen de culturele autonomie, de integratie met Nederland en de onverminkte opgang van ons volk in de Europese gemeenschap.

Deze regering gaat die richting niet uit en daarom kunnen wij haar ons vertrouwen niet schenken.

MOYERSOEN AAN HET WERK

De nieuwe minister van Landsverdediging, de Aalsterse C.V.P.-er Ludovic Moyersoen, heeft bij de samenstelling van zijn kabinet ook een « opdrachthouder belast met de betrekkingen met de pers » benoemd : kolonel Laurent.

Kolonel Laurant, die dus uit hoofde van zijn funktie als verbindingsman zal fungeren tussen de minister en de pers, is een eentalige Waal. Men kan zich voortellen, hoe « vlot » zijn relaties met de Vlaamse pers zullen zijn.

De aanstelling van kolonel Laurent is én een dwaasheid én een onbeschaamde uitdaging aan het adres der Vlamingen.

TAALGELIJKHEID

Het is nog niet te laat om even na te gaan, hoe de heer Harmel de « taalgelijkheid » in de praktijk heeft toegepast bij de debatten over de regeringsverklaring in het parlement.

De eerste-minister besloot deze debatten in de Senaat met een uitvoerige rede, die in de « Parlementaire Annalen » ruim 6 bladzijden beslaat, hetzij ongeveer 480 lijnen druk.

Van deze 480 lijnen zijn er 463 in beslag genomen door Franse tekst. De heer Harmel had aan de Vlamingen slechts 17 schamele lijnen Nederlandse tekst te vertellen...

DE « VLAMING » ...

Onder de 28 excellenties van de ploeg Harmel prijkt ook de B.S.P.-senator Van Cauwenbergh.

De man is een trouw en rechtlijnig partijlid, wiens zoon de vererende opdracht kreeg om de leiding te nemen over de « Socialistische Jeugd ». Onze lezers zullen zich herinneren dat deze beweging enkele maanden geleden opgericht werd met als voornaamste opdracht, de opstandige « Jonge Socialistische Wacht » te beroven van staatssubsidie. Het is nochtans niet om deze onderdanige partijtrouw dat de heer Van Cauwenbergh een portefeuille als beloning kreeg.

Het is al vaker gezegd, dat de werkelijkheid soms alle fantazie overtreft. Zo ook inzake de ministerportefeuille van Van Cauwenbergh.

Harmel verkeerde namelijk in de overtuiging dat deze (ondanks zijn naam) volbloedige Waal een Vlaams Brusselaar was.

Waaruit men kan afleiden dat de eerste-minister de mensen, die hij uitkoos om het land te leiden en te besturen, van haar noch pluimen kende. En over hun kwaliteiten en bekwaamheden niet méér wist dan gij en ik !

... EN DE PARLEMENTAIR !

Van Cauwenbergh is echter niet de enige nieuwe minister die door Harmel volgens de vogelpik- of kruis-en-munt-metode werd aangeduid.

De eerste-minister was er rotsvast van overtuigd dat de B.S.P.-er Scockaert lid van het parlement en o.m. uit dien hoofde ministrabel was. Het is slechts na de aanstelling van Scockaert tot minister, dat Harmel moest vernemen dat Scockaert behoorde tot het legioen der B.S.P.-ers dàt op 23 mei jl. de bons kreeg van de kiezers. Zodat er dus, tegen de bedoeling in, één enkele niet-parlementair in de nieuwe regering zetelt.

MODEL-PROLETEN

De taaie rooie rakker Evalenko — baas van het Kolendirectorium met de proletarische jaarwedde van om en nabij het miljoen — heeft zich weer eens in het nieuws gewerkt.

Een van de personeelsleden — een opsteller — van het Kolendirectorium heeft tegen Evalenko een klacht aanhangig gemaakt bij de Raad van State. Hij zou o.m. door Evalenko verplicht geworden zijn, diens auto te wassen.

Waarschijnlijk volstaan negenhonderd en zoveel duizend frank per jaar niet om de heer Evalenko toe te laten, zijn wagen op een àndere wijze van kapitalistische chroomglans te voorzien. We zijn benieuwd, wat dat worden zal voor de Raad van State.

Inmiddels blijft het Kolendirectorium een toevluchtsoord voor werkloze partijbonzen. De gewezen Henegouwse senator Jennard, die op 23 mei de bons kreeg van het kiezerskorps, werd terug van de arbeidsmarkt gevist door een benoeming tot « raadgever » van het Kolendirectorium.

Zoals men ziet : benoemingen gebeuren in België uitsluitend op grond van bekwaamheid. En van kameradenrepubliek is er hoegenaamd geen sprake.

FRANS EN « VLAAMS »

Ook de regering Harmel volhardt in de boosheid door vast te houden aan de terminologie van de Franse kultuur en de « Vlaamse » kultuur.

Het zou inderdaad absurd zijn, te spreken van een « Waalse » kultuur en korrekt heet het dan ook : Franse kultuur.

Even absurd is het, steeds màar er om heen te praten dat de « Vlaamse » kultuur gewoonweg Nederlands hoeft te heten.

Een absurditeit, waarin echter systeem en bedoeling zitten !

« SOCIAAL » HANDELEN

Sinds maanden — om juist te zijn : sinds april 1964 — heerst er in de Gentse socialistische polykliniek een konflikt tussen de geneesheren en de socialistische mutualiteitsbonzen van de « Bond Moyson ».

Enkele dagen geleden zag het er naar uit, dat het konflikt zou worden bijgelegd : tussen de ziekenbond en de geneesheren werd mondeling een overeenkomst bereikt.

Het is dan uiteindelijk toch nog scheef gelopen; de geneesheren beschuldigen de mutualiteitsbonzen ervan, dat zij in de door het medisch personeel te ondertekenen schriftelijke verbintenissen afgeweken zijn van de mondelinge overeenkomsten. De geneesheren doen daarnaast opmerken, dat op 27 juli de opzeg van hun betrekking werd betekend met de ingang op 1 augustus. En dat zij sinds februari geen cent loon ontvingen.

Zoals men ziet, dient men zich voor een faire uitbetaling van lonen en wedden en voor een gewetensvolle toepassing van de opzegtermijnen te wenden tot hen die per definitie rechtvaardig en sociaal zijn : de socialisten !

NOOIT MEER...

Ongewoon eenzaam, als een zeldzame uitzondering werd de eerste IJzertoren als dodenmonument gebouwd. Want de plaats waar hij stond werd niet uitgekozen. Geen gloriërende overwinnende regering, geen heldenverèrend patriottisme kozen een « gunstige ligging ». Ook de bouwers kozen ten slotte niet. De plaats wàs gemerkt, een andere wàs niet mogelijk. Officiële redevoeringen, overhitte zelfverheerlijking en misdadige haat vinden overàl een « geschikte » plaats.

Herdenking, ernst en bezinning zijn echter slechts mogelijk in het hart van de mens, of daar waar dood en leed, ellende en verachting zo hebben toegeslagen dat we dààr nooit meer voorbij kunnen zonder er aan te denken. De IJzertoren was geen overwinningsmonument betaald door onwillige en naamloze belastingbetalers. De IJzertoren was een herdenkend protest tegen onrecht en oorlog, gebouwd met de talloze gaven van vrijgevige, ongenoemde maar nooit naamloze Vlaamse mensen.

Getuigde de Kruistop van een onvervulde hoop en een diep en werkelijkheidsgetrouw religieus christelijk geloof, op de grondvesten stond in de vier talen van de West-Europese oorlogvoerenden : Nooit meer oorlog. (Ook toen àl waren we dus fanatiekers en getto-bewoners !).

Dit « Nooit meer oorlog » is als een onweerstaanbare eis, een «dàt nooit meer» door geen enkele overwinningsfanfare te overschreeuwen. Maar wellicht is het evenzeer een onverwoestbare hoop op levenswijsheid, een soort smeekbede tot elke mens, tot elk volk, tot de gehele mensheid. En dan is deze spreuk op de grondvesten van ons dodenmonument de uitdrukking van een visie op mens en menselijk leven die de doden die herdacht worden en de levenden die herdenken eert en hoog stelt boven ideologieën en enkel maar gedàchte inzichten.

Want nadat zij zich eindeloos machteloos hadden gevoeld vier jaar lang om dit doden en om al die ellende te doen eindigen, bleef hun het geloof en de overtuiging dat er toch verantwoordelijkheid voor dit alles bleef bestaan. Dat niets daarvan fataal, onontkoombaar was, dat dit geen natuurramp, geen mensenvreemde kracht was, maar menselijke verantwoordelijkheid, menselijke mogelijkheid het ànders te doen, er niet meer mee te beginnen, te doen eindigen wat misdadig begonnen was.

Schrijven, beitelen en zeggen dat er nooit meer oorlog mag komen, is zich aansluiten bij die ook nu nog steeds kleiner wordende groep die ondanks alles geloven blijft dat de mensen hun eigen haat en hartstocht meester kunnen, dat men in het donkerste en meest misdadige uur van een levensgeschiedenis of van het leven van de volken de hoop niet opgeven wil dat het toch nog ànders kàn. Heeft men hen geëerd omwille van hun moed, hun naastenliefde tegenover hun zwakste frontmakkers, hun liefde voor hun geminacht volk, nú willen wij hen eren, de doden en de levenden, omwille van hun geloof in de mens. In de mens die dit leest en in de mens die dit schrijft.

Zijn niet enkel de woorden die wij spreken, maar ons gehele leven een gave of een last voor de anderen, dan is het « Nooit meer... » van onze doden het sublieme woord van geloof en hoop - toen zij zoveel redenen hadden om niet meer te geloven en niets meer te hopen, toen zij wisten hoe dichtbij de dood op hen wachtte. Dan is dat woord ook nauw verbonden met dit andere dat zij ons gelaten hebben : « Hier ons bloed, wanneer ons recht ? ». Ook dit is loutere, diepe menselijkheid - en wellicht daarom zo weinig begrepen.

Daarom is het goed, jonge vriend, dat uw kinderen, ook als zij nog niet geboren zijn, nooit de IJzertoren vergeten.

Nemrod.

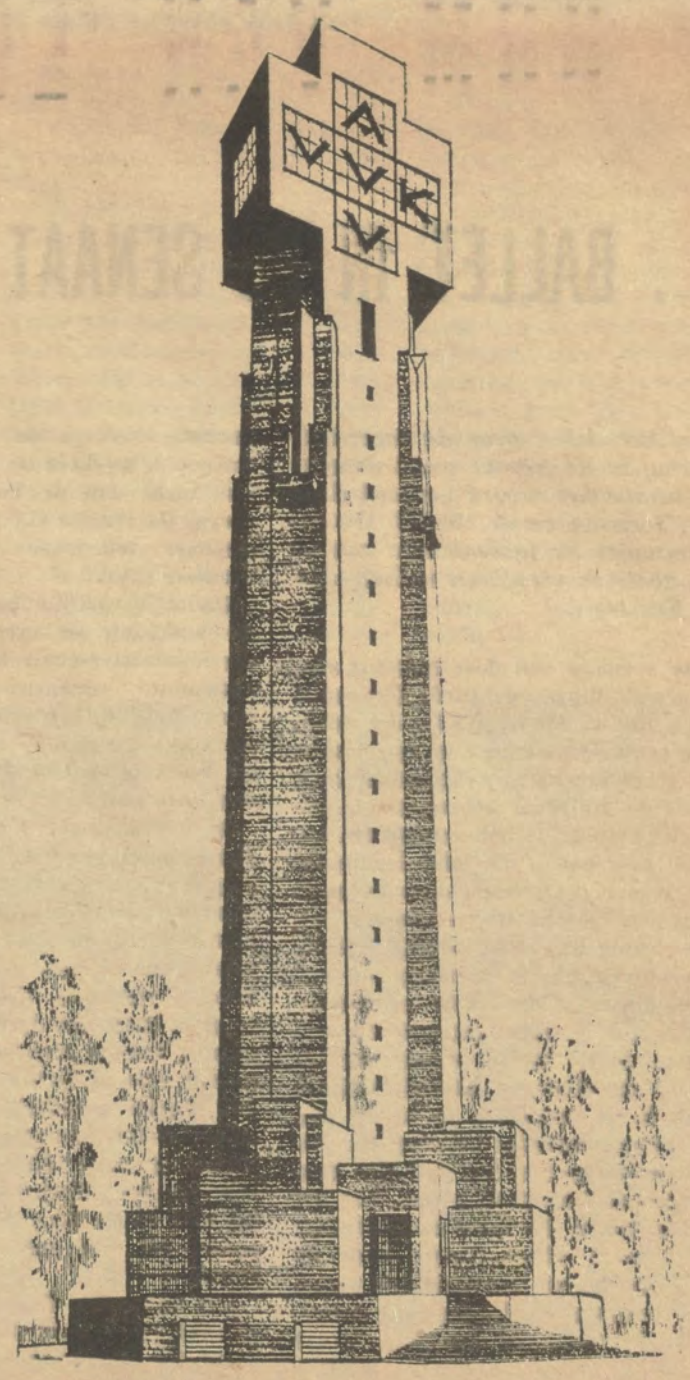

VENSTER OP HET BUITENLAND

DE BOM VAN LOS ANGELES

In zekere zin mag het ironisch heten dat de bloedige rassenrellen te Los Angeles en elders in de Verenigde Staten losgebarsten zijn vlak nadat president Johnson zijn handtekening had gezet onder de wet die de Amerikaanse neger volledig en onbelemmerd stemrecht moet verschaffen. Bij nader toekijken echter blijkt uit dit toevallig samentreffen eens te meer duidelijk, dat het rassenprobleem in de Verenigde Staten niet alleen een politiek, maar ook een sociaal probleem is. Wat te Los Angeles gebeurde — de volgens alle waarnemers, inbegrepen de erkende negerleiders, zinloze en zinneloze uitbarsting van primitief geweld en zwarte rassenhaat — heeft inderdaad slechts een verwijderde politieke achtergrond. Het drama van Los Angeles is in de eerste plaats het gevolg van de onterende en beschamende sociale toestanden in de negergettos.

Los Angeles, de Kalifornische miljoenenstad aan de Stille Oceaan, werd tot voor kort zelden of nooit in de pers vermeld als een stad waar rassenberoering heerst. De tegenstelling blank-zwart, die het bazisprobleem is in de overige zuiderse staten der V.S., scheen voorbij te gaan aan de derde grootste stad van het land, die over heel de wereld in de eerste plaats àndere en « zonniger » associaties opriep : de filmindustrie van Hollywood, de « beach » en de gouden vallei van het zongekuste fruit. Insiders wisten wel beter. De Franse radio bracht verleden zondag een rechtstreekse korrespondentie uit Los Angeles en de verslaggever herrinnerde aan een voorspelling die hij, ter gelegenheid van een vroegere reis naar Los Angeles, voor de micro had gedaan : dat, als vroeg of laat Los Angeles zou gegrepen worden door de rassenberoering, de uitbarsting er gewelddadiger en tragischer zou zijn dan elders.

Los Angeles is namelijk niet alleen de stad van de film en van Disneyland.

In de jongste decennia kende de stad een ongehoorde expansie, met als gevolg daarvan een massale inwijking. De streek rond Los Angeles is een der meest expansieve gebieden der V.S. De grote opgang begon gedurende de Tweede Wereldoorlog, toen een belangrijk deel der vliegtuigindustrie zich daar kwam vestigen. De toevloed, ook en vooral van negers, zette toen massaal in en over de hele V.S. ontstond de legende van de hoge lonen, het gemakkelijke werk en de te weinige handen te Los Angeles. De legende is — zoals meer gebeurt — hardnekkiger dan de werkelijkheid : alhoewel sinds jaren het aantal werklozen in en om de reuzenstad stijgt en alhoewel de overgrote meerderheid van dit werklozenleger gevormd wordt door negers, blijven uit gans de V.S. nog steeds kleurlingen naar Los Angeles stromen a rato van een paar duizend per maand.

Zo groeiden jaar-in jaar-uit de reusachtige negerwijken in de zich over meer dan 100 km. uitstrekkende stad. Zo groeide ook de ellende en mét de ellende de misdadigheid. Een vaak gebruikt argument in de V.S. is de verwijzing naar de hogere misdadigheidsquota bij de negers, waarbij echter het feit over het hoofd gezien wordt dat armoede, ellende, ongeletterdheid en gebrek aan beroepsbezigheid sinds altijd de bodem vormen waarop de misdaad weliger tiert dan elders. In de negergettos van Los Angeles hoopte zich stelselmatig een ongehoorde massa sociale springstof op, die bij de minste vonk tot ontploffing kon komen.

Het is inderdaad ook een zeer klein vonkje dat uiteindelijk het vuur aan de lont heeft gestoken : de aanhouding van een dronken negerchauffeur — een routine-karweitje van iedere dag — groeide verleden week uit tot een fikse rel waarbij een hele straat de rasgenoot ter hulp snelde, waarna de grote ontploffing volgde en verschillende stadsdelen over een lengte van 30 km plots in lichterlaai stonden.

Men is reeds volop aan het zoeken naar verklaringen voor deze razendsnelle en zinneloze uitbarsting van geweld en vernielzucht. De enen stellen de vochtige subtropische hitte van de jongste weken verantwoordelijk; anderen wijzen op het feit dat de politie van Los Angeles zowel bij blank als zwart over geen al te beste reputatie beschikt. Al deze verklaringen, hoe pertinent ze ook mogen wezen, blijven absurd omdat zij slechts fragmentair zijn en voorbijgaan aan de belangrijkste oorzaak : het bestaan van de negergettos waar sociale minderwaardigheid en ellende fataal moesten leiden tot het ontstaan van een nihilistische haat- en geweldpsichoze. In het redeloze van de geweldsuitbarsting is juist de reden en de oorzaak te vinden.

De incidenten te Los Angeles maakten door hun omvang en hun intensiteit een hardhandig optreden van de ordekrachten noodzakelijk. Deze hardhandigheid zal echter achteraf moeten gebillijkt worden door wat de overheid op korte en langere termijn zal doen om in de echte zin van het woord de orde te herstellen, een orde die niet anders kan steunen dan op rechtvaardigheid. Dat zal, zo vrezen wij, een ander paar mouwen zijn. Het is (betrekkelijk!) eenvoudig, een Amerikaans kongres zover te krijgen dat het politieke gelijkberechtiging aan de negers schenkt; dat is inderdaad gedurende de jongste weken goeddeels gebeurd. Daarmee is echter nog niet eens een bescheiden stap gezet op de weg naar sociale gelijkberechtiging. Wij verafschuwen rassenwaan, doch wij geloven evenmin in de al te idyllische verwachtingen en voorspellingen van de integrationisten - door - dik - en - dun. Om tot een sociale gelijkberechtiging te komen zal men uiteindelijk moeten uitgaan én van de gelijkwaardigheid én van de ongelijkheid der rassen. Deze radikale mentaliteitsverandering lijkt echter nog niet voor morgen. Politieke gelijkberechtiging zal dan ook in de nabije toekomst vooral betekenen dat de neger over een nieuw middel beschikt om de sociale ongelijkheid en onrechtvaardigheid publiek te stellen; in plaats van het rassenprobleem in de V.S. te beroven van zijn scherpe kanten, zal het de tegenstellingen nog aksentueren. Zo bevinden de V.S. zich in een vicieuze kring : de voortschrijdende rechtsverschaffing aan de negers gaat niet gepaard met een grondige mentaliteitsvesschuiving en klimaatsverandering. De gevolgen daarvan zal men in de e.k. jaren herhaaldelijk zien — en het valt te vrezen : op de wijze zoals men het thans te Los Angeles heeft gezien.

Een aspekt van de tragische rellen te Los Angeles dient nog even aangestipt : alle waarnemers zijn er over akkoord dat, ondanks de uitgebreidheid van de incidenten, slechts een kleine fraktie der negerbevolking er aan deelnam.

Deze vaststelling samen met andere feiten — de bewapening van de plunderende benden bvb. — maken het niet onwaarschijnlijk dat te Los Angeles een bewust-agerende kleine groep de situatie heeft uitgebuit. In dit verband wordt de naam van de « Black Muslims » vooropgezet. Wij hebben al vroeger gewezen op wat wij de « afrikanizering » noemden van de zwarte emancipatie in de V.S. Sinds jaren is er een duidelijke uitbreiding waarneembaar van een onverdragelijk zwart racisme, dat in niets — zelfs niet in « Herren »-mentaliteit — moet onderdoen voor het blank. Het grote succes van de racistische negerorganisaties met hun honderdduizenden leden is daarvan het bewijs. De Muslim-leer, met zijn sekte-verschijnselen, is eens te meer een tipisch bijprodukt van de sociale gisting in het negermilieu. Deze « afrikanizering » en de er mee gepaard gaande rassenwaan is een even grote hinderpaal voor een uiteindelijke oplossing als de blanke rassenwaan.

De uitbarsting te Los Angeles heeft eens te meer herinnerd aan een der tragische en hatelijke paradoksen van de Amerikaanse politiek : de natie die zich opgeworpen heeft als de kampioen van het anti-kolonialisme en als de gangmaker van de Afrikaanse vrijheidsbeweging, blijft onmachtig t.o.v. het schrijnende negerprobleem op eigen bodem.

Toon van Overstraeten.

Ergens op een bruggetje, even buiten Passendale, hebben wij onze wagen stil doen houden en naast de weg gezet. De zon laaide fel en brandend in de hemel. Voor ons zagen wij voor het eerst de voltooide IJzertoren hoog in het vlakke land boven Diksmuide uitrijzen. Het was een indrukwekkend zicht, een aanblik die nu zondag ongetwijfeld tienduizenden met ontroering zal vervullen. Het heeft veel geld gekost en veel moeite, een rotsvaste wil en overtuiging om zover te komen : de wil en de overtuiging, de liefde en de trouw van een gans volk. Zoals het in het puin van de oude toren geschreven staat : « wat haat vernielde bouwde liefde weer op ».

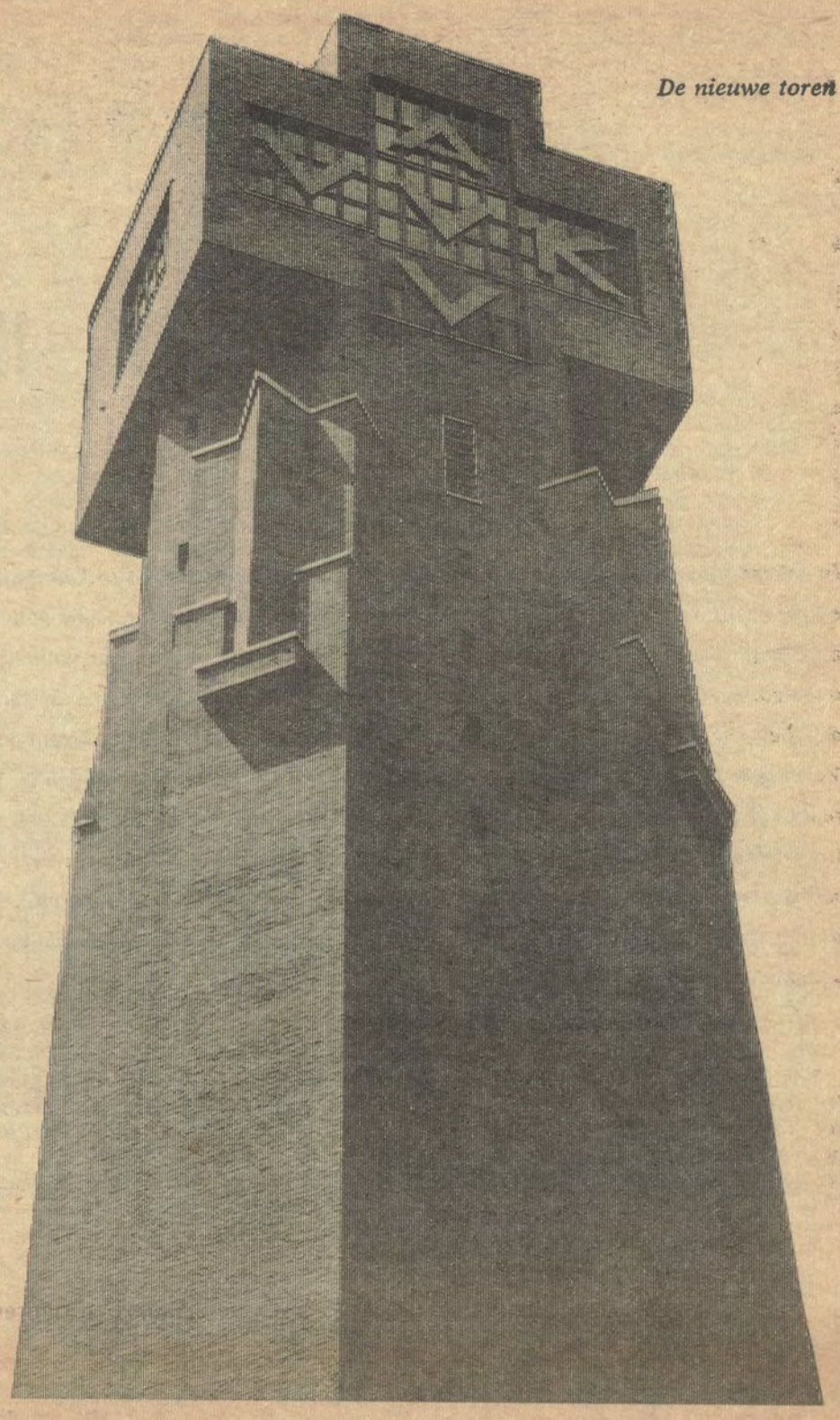

De nieuwe toren

DE TOREN IS AF

83 meter hoog in de Westvlaamse vlakte rijst het nieuwe IJzerteken

Veertien jaar zijn er overweg gegaan, veertien bedevaarten kwamen en gingen. Telkens groeide de toren, soms leek het heel weinig, soms haast niets. Maar toch werd er steeds verder gewerkt vanaf die maandag 18 augustus in 1952, toen te 11 uur 12 de eerste pijler van de nieuwe toren door professor Fransen werd aangezet door middel van een reusachtige klopper en toen enkele dagen later, ter gelegenheid van de vijf en twintigste IJzerbedevaart door de voorzitter de eerste steen werd ingemetseld. Vooraf had men (reeds in de maand april) de eerste dieptesonderingen en het voorbereidend werk gedaan.

De 26e bedevaart in 1953 liet zien hoe de grondvesten van de nieuwe toren waren ingeheid. Niet minder dan 231 vibro-palen, elk met een lengte van twintig meter, waren aangebracht. Elk dezer palen is berekend op een draagvermogen van zestig ton of een gezamelijk gewicht van veertien miljoen kilo. Bij de volgende bedevaart, 22 augustus 1954 waren de grondvesten haast voltooid. Zij bestaan mede uit een reusachtige funderingsplaat in beton die op haar beurt twee delen heeft : de achthoekige rondgang waarop de kript kwam en de zware middenplaat, bestemd voor de eigenlijke toren. Deze grondvesten kostten alles bijeen vier miljoen frank.

Zondag 21 augustus, 28e IJzerbedevaart. De bouw van de toren komt in zijn eerste faze : de veertien meter hoge wachtijzers, de skeletkonstruktie voor het gewapend beton van de kript en het blokkenstelsel der vier onderste blokken zijn klaar. Na de bedevaart werden een honderdtal kolommen van elk vier meter hoog gegoten.

De bedevaarders in 1956 konden reeds een deel van dit blokkenstelsel zien. In oktober van datzelfde jaar bereikte de opbouw van de betonkonstruktie voor de toren een hoogte van zestien meter. Intussen werd ook gewerkt aan de ommuring van de kript. De binnenwanden werden in baksteen en de buitenwanden in granieten breuksteun gemetseld.

Op 18 augustus ter gelegenheid van de dertigste IJzerbedevaart wapperen vele vlaggen op het voetstuk van de IJzertoren, terwijl talrijke vrachtwagens stenen aanbrengen, uit alle delen van het Vlaamse land en bestemd voor de verdere opbouw van de toren. Het onderste blokkenstelsel is nu haast voltooid en het bovenste krijgt reeds vorm. Ook aan de voltooiing der kapel, binnenin de kript, werd voortgewerkt.

Zondag 24 augustus 1958 : een en dertigste IJzerbedevaart. Voor het eerst sinds zoveel jaren prijkt weer de leuze « Nooit meer oorlog » in vier talen op het voetstuk van de nieuwe toren. Het blokkenstelsel is af. Vier grote zalen van elk 9,5 m bij 8 en 6 meter hoogte in de steunblokken, evenals de vier kleinere zalen (4 X 6 m.) zijn klaargekomen. De kapel, de sakristie en de toegangsruimte worden verder afgewerkt.

In 1959 rijst de toren kloek en vastberaden de hoogte in. Hij is nu 27 meter hoog, dat wil zeggen de bakstenen muren, want de betonwerken tussen zestien meter en vijf en twintig dienden nog uitgevoerd te worden. Intussen werden in de kapel van de kript zes stemmige glasramen geplaatst naar bekende tekeningen van Joe English en uitgevoerd door de Vlaamse kunstglazenier Eugeen Yoors.

Op de drie en dertigste IJzerbedevaart zondag 21 augustus, lijkt het alsof de toren sinds het vorige jaar niet is gegroeid. Dat werkt enigzins teleurstellend op de bedevaarders, maar toch is er voortgewerkt geworden zij het op een voor het oog minder spektakulaire wijze : de binnenbouw in de toren werd verstevigd, voegwerken, isoleringswerken, loodwerken enz. uitgevoerd, allemaal noodzakelijke dingen die veel kosten, maar minder tot de verbeelding spreken.

In 1961 wordt er vlugger opgeschoten. Op acht maart van datzelfde jaar was men begonnen met een nieuwe faze in de aanbouw van het IJzermonument; de betonkonstruktie van de drie verdiepingen waarvan de bakstenen muur reeds opgetrokken was. Onmiddellijk daarop werd verder gebouwd en nog twee verdiepingen werden opgetrokken, zowel met bakstenen muur als met de betonnen versteviging binnenin. De hoogte bedroeg nu een en dertig meter.

De vijf en dertigste IJzerbedevaart liet reeds een toren zien die vier en veertig meter hoog boven de vlakte rond Diksmuide uitrees. De werken waren nu middenin een grote faze : de aanbouw van zes verdiepingen vanaf pas 34,10 m. tot 52,10 m. Er was een bedrag van niet minder dan drie miljoen frank mee gemoeid en meteen stond men op de veertiende verdieping van de toren.

Er werd nu vlug opgeschoten. De volgende bedevaart op 18 augustus 1963 bracht de bouw van weer drie verdiepingen. Er waren zeventien meter bijgebouwd en een hoogte bereikt van bijna 62 meter.

Er wordt nu koortsachtig verder gewerkt door de arbeiders om het silhouet van de toren klaar te krijgen tegen de zeven en dertigste IJzerbedevaart. En ja, op zondag 23 augustus 1964 is het zover : de mei steekt op de toren ! Het wachten is nu op de afwerking van de kruiskop met de fiere simbolen A.V.V.-V.V.K. Er is echter nog veel werk op de plank : de lift, de elektrische installatie, de sanitaire inrichting, de terrassen, de panoramazaal enz...

Vanuit de panoramazaal kijkt men ver over de West-Vlaamse polders.

LEVEND SIMBOOL

Het puin van de oude toren met het eenvoudige heldenhulde-kruis.

Nu zondag 22 augustus 1965 bij de acht en dertigste IJzerbedevaart kan eindelijk Vlaanderens IJzermonument ingewijd worden. De ruwbouw is af, ook de panoramazaal die met de lift kan bereikt worden en van daaruit de twee zijterrassen en het bovenste terras. Drie en tachtig meter hoog boven de IJzervlakte zal de leeuwenvlag wapperen. Zo schreef het IJzerbedevaartkomitee : « Hoog boven de dodenvlakte van de IJzer is onze IJzertoren herrezen, simbool van vrijheid en trouw, van een volk dat leven wil en leven zal. Soms worden simbolen vernietigd maar het hart waaruit ze gegroeid zijn is ongenaakbaar ».

Architekt R. Van Averbeke vertelt met fierheid over de toren Zijn toren zou men zeggen, want hij was er de ontwerper van. Hij en zijn medewerkers die dertien jaar lang het herbouwen hebben zien vorderen gaan nu het terrein verlaten. Zij doen dit met een gevoel van weemoed omdat alles nu voorbij is, maar ook met een gevoel van geluk omdat het zo goed is afgelopen. Hij heeft niets dan lof voor al zijn medewerkers, in het bijzonder ingenieur A. Monthaye, de arbeiders en de werkleider dhr K. Canfijn die met hart en ziel aan de toren hebben gebouwd. Het is trouwens aan de aannemer (dhr Lode Van der Kinderen) zelf te danken dat de grootste moeilijkheid, het bouwen van de oversteken der kruisarmen tot een goed einde werd gebracht. Dank zij een ingenieus stelsel van Lode Van der Kinderen werd dit mogelijk gemaakt.

De technische gegevens van de toren hebben wij reeds in een vorige bijdrage gebracht. Vermelden wij nochtans nog enkele sprekende cijfers De toren weegt alles bijeen acht miljoen en half kilo, die getorst worden door de 231 geheide palen waarover wij hoger spraken. De centrale funderingsplaat heeft een doorsnee van anderhalve meter. Alleen reeds voor de funderingen werd niet minder dan 850 kubieke meter beton gestort en 80 ton ijzer verwerkt. Daarnaast kwamen voor de bouw van de toren 325.000 gewone bakstenen en 350.000 gevelstenen. In het totaal werden aan de toren drieduizend m3 beton verwerkt, twee miljoen vierhonderdduizend liter rijngrint, 1150 ton cement en 1.500 kubieke meter rijnzand.

De vierde verdieping is bereikbaar via een dubbel stel trappen. Van daaruit kan men de klokkenkamer bereiken (gelegen op een hoogte van 61 meter) langs een enkele trap. Een centraal gelegen trap brengt de bezoekers vervolgens naar de panoramazaal met haar honderd vier en veertig ramen, van waaruit men een prachtig vergezicht heeft en waar men een verfrissing kan nemen. Vanuit de kript kan men deze delen van de toren ook bereiken met een lift voor vijftien personen.

Wordt de nieuwe toren nu zondag ingewijd, dan is men echter nog niet volledig aan de afwerking en verfraaiing ervan toe. Wat kan er zo allemaal nog gedaan worden ? In de kript is er mogelijkheid de ruimten der drummers te benutten om er vier kriptkamers in onder te brengen, alwaar in de toekomst begraafplaatsen kunnen ingericht worden. De gerestaureerde heldenhuldezerkjes moeten nog tegen de kriptwanden vastgezet worden en er zijn nog enkele ramen te voorzien van brandglas. Verder moeten de muren, betonpijlers en zolderingen nog afgewerkt worden, alsmede de bevloering.

De vier grote zalen boven de kript zijn nog grotendeels af te werken. In een dezer zalen moet het grote schilderij van kunstschilder Luyten (niet Walter Luyten) metend 5 x 3,8 m aangebracht worden; dit prachtstuk geeft al de belangrijke figuren uit de Vlaamse ontvoogdingsstrijd weer. In de twee andere zalen kan het muzeum dat zich thans in de Pax-poort bevindt, ondergebracht worden. Van de vierde zaal hoopt men een tentoonstellingsruimte of een ontvangstplaats te maken. De grote inkomhall met bordessen naar de trappen wacht ook op definitieve afwerking. Bovendien zijn er op een hoogte van 10 m. nog de vier kleine zalen in te richten. Men denkt er aan hier een hulpsekretariaat onder te brengen, een magazijn voor bedevaartbenodigheden, een verblijf voor de torenwachter en een jeugdlokaal De grote monumentale trap buiten dient een hardstenen bedekking te krijzen enz..

Het spreekt vanzelf dat met dit alles enorme sommen gemoeid zijn. Thans staan de zaken zo dat er nog dient gezorgd voor de afbetaling van een gedeelte van de afgewerkte toren. Niet onbelangrijk in dit verband zijn o.i. enkele gegevens over de kosten die tot nog toe gemaakt werden.

Op dit ogenblik « kost » de nieuwe toren 28 miljoen Belgische franken. De funderingen kwamen – zoals hoger reeds vermeld — op 4 en een half miljoen. De kript kostte drie miljoen, het blokkenstelsel tot op een hoogte van zestien meter vergde vier miljoen en om op een hoogte van 25 meter te geraken kwam er nog anderhalf miljoen bij. Hetzelfde bedrag om tot op een hoogte van 34 meter te komen, drie miljoen om 52 meter te bereiken en 3,5 miljoen om de 67 meter klaar te krijgen. De kruiskop slorpte een bedrag van zes miljoen op en de lift kostte rondweg 1 miljoen frank Dat maakt in het totaal 28 miljoen frank. Er blijft op dit ogenblik nog vijf miljoen frank te betalen door het komitee. Daarom werd met de kruiskopaktie gestart. Tot toe schreven 476 personen, instellingen en organisaties in (men kan op een muur in de nieuwe toren de namen vinden op de simbolische « stenen »). Men zoekt nu nog naar 700 Vlamingen of Vlaamse organisaties die bereid zijn om op hun beurt in te schrijven en 5.000 fr te storten op postrekening 903.58 van de Kruiskopaktie Diksmuide. Hiervoor wordt hun naam dan vereeuwigd in de hogervermelde muur.

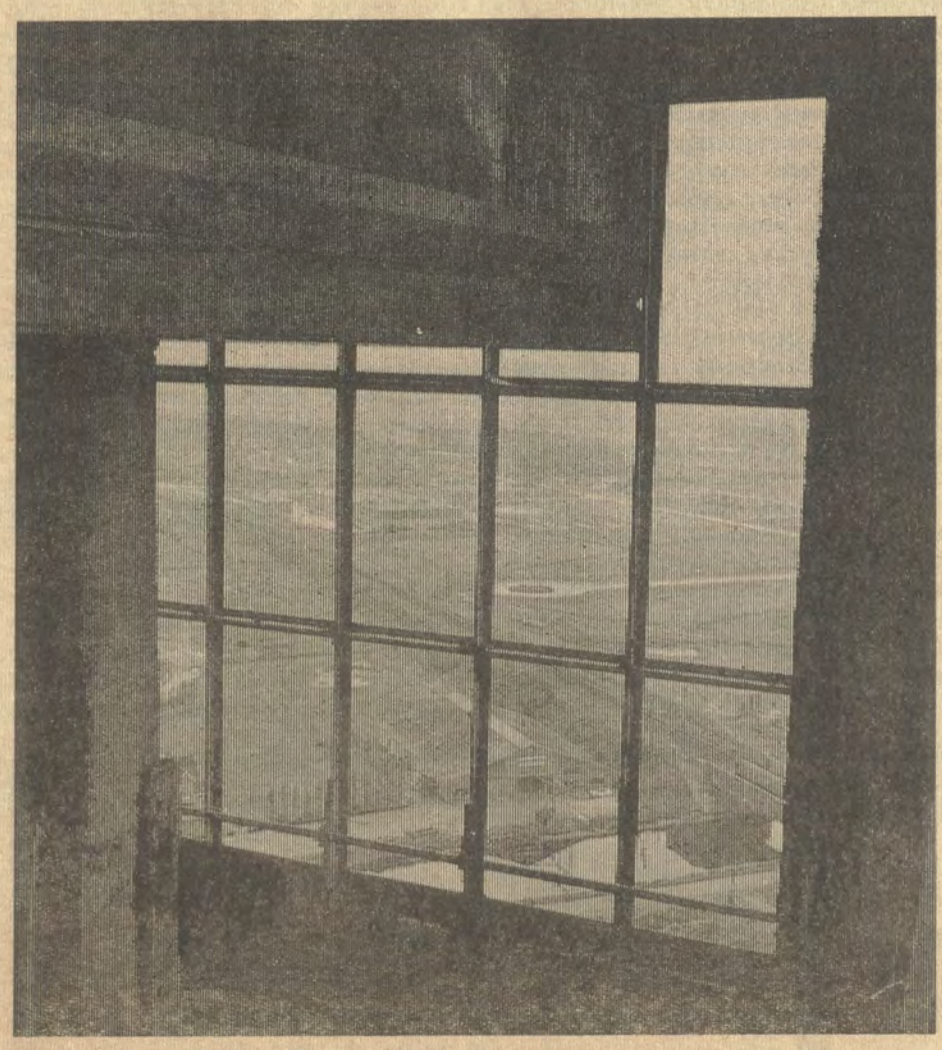

De reusachtige ramen in de kruiskop met de 2,5 meter hoge letters erop.

En nu wij het toch over prijzen en geld hebben willen wij maar meteen ten gerieve van de talloze gegadigden die volgende zondag de toren zullen bezichtigen, de toegangsprijzen vermelden: volwassenen betalen voor een beklimming langs de trappen tien frank; voor een « bestijging » met de lift (in 57 sekonden naar de panoramazaal) twintig frank. Kinderen en groepen hebben de normale verminderingen.

De inwijding van de nieuwe IJzertoren zal in gans Vlaanderen feestelijk gevierd worden. Zo zullen de terugkerende bedevaarders zondag in alle grote steden van Vlaanderen op beiaardspel onthaald worden. Op initiatief van Piet van den Broek, direkteur van de beiaardschool « Jef Denijn » te Mechelen verlenen de meeste steden hun medewerking door het geven van beiaardkoncerten. Zo te Diksmuide zelf, te Hasselt, Oudenaarde, Aalst, Harelbeke, Ieper, Lier, Lokeren, Roeselare, Sint-Niklaas, St-Truiden, Tielt, Tongeren, Veurne en anderen.

Het IJzerbedevaartkomitee heeft ook gevraagd dat iedere bewuste Vlaming de leeuwevlag zou uithangen, zodat doorheen gans Vlaanderen de heuglijke gebeurtenis van de inhuldiging van de nieuwe toren zou gepaard gaan aan een feestelijk uitzicht van straten, dorpen en steden.

Staf De Lie.

FALJIET DER EMANCIPATIE ?

De bij Sijthoff in Nederlandse vertaling verschenen roman « The Group » (« De Groep ») van de Amerikaanse schrijfster Mary McCarthy stond reeds geruime tijd op de kop van de bestseller-lijst, ook in Frankrijk waar een vertaling bij Stock en in Duitsland waar een vertaling bij Knaur te Keulen verscheen. Het boek werd een bestseller niettegenstaande het feit dat het zowat alle eigenschappen van de gebruikelijke bestseller mist — tenzij misschien dan in het tweede hoofdstuk een zeer ver doorgedreven vrijheid in de beschrijving van het sexuele. Wat dan weer de verkoopcijfers verklaart en wat dan toch wel betekent, dat de roman van Mary McCarthy tenminste één der eigenschappen van het bestsellergenre bezit. Bij een schrijfster die zich als kriticus zo zeer tegen de bestsellers keerde, doet dit wel eigenaardig aan...

Mary McCarthy is momenteel wel een der voornaamste dames, zo niet de voornaamste, der Amerikaanse literatuur. Zij studeerde aan de bekende meisjes-universiteit van New-York, het Vassar-College, waarna zij medewerkte aan allerlei bladen, o.m. «The New Republic » en diverse bladen van liberale en progressistische strekking. Ze werd ook literair medewerkster aan de « Partisan Review », een blad dat oorspronkelijk kommunistisch-georiënteerd was, maar dat later meer het artistiek-literaire beklemtoonde. Haar linkse sympathieën en haar flirt met het kommunisme lagen in de lijn van de toenmalige geestesgesteltenis der Amerikaanse intelligentsia, die gedeeltelijk samengesteld of gedeeltelijk beïnvloed werd door immigranten die omwille van hun ras of hun kommunistische overtuiging (of om beiden) Europa ontvlucht waren. Vooral in de pseudo-intellektuele kringen van Hollywood en New-York was deze kommunistische infiltratie zeer groot. De aktie van de naamgenoot van de schrijfster, senator McCarthy, tegen deze infiltratie werd beantwoord met een tegen-aktie volgens de regels der kommunistische taktiek. Elke prokommunistische aktiviteit of sympathie werd als onschuldig, elk anti-kommunistisch verweer daarentegen als fanatiek, brutaal, misdadig reaktionnair enz. voorgesteld. Nog zopas werd in een T.V.-spel Oppenheimer verdedigd en als een slachtoffer van die anti-kommunistische terreur voorgesteld : dezelfde Oppenheimer die er geen bezwaar in zag de atoombom te maken tegen Japan, maar die plots gewetensbezwaren kreeg toen het tegen Moskou ging !

Men moet heel deze situatie enigszins kennen om het werk en de persoon van Mary McCarthy volledig te kunnen situeren : in haar werk komen — zoals trouwens bij menig ander Amerikaans auteur — herhaaldelijk figuren voor die aan het vaderlandsloze, houvastloze en daarom in een salonkommunisme vluchtende type van de Amerikaanse intellektueel uit die dagen beantwoorden. Het krioelt van dergelijke types in de Amerikaanse literatuur van na de « lost generation ». Mary McCarthy heeft met heel deze fauna van salonrevolutionnairen, bourgeois en mislukkelingen afgerekend in een van haar romans : « The Company she keeps ».

Het intellektualistisch schema, de opzettelijkheid bijna die deze roman kenmerkt, is ook weer in «The Group» aanwezig. De schrijfster denkt zich een fabel in, plaatst er personen in die handelingen verrichten — alles welberekend en tot in detail verklaarbaar vanuit hun psychologie, hun maatschappelijke positie, opvoeding enz. — en zij trekt dan de lijnen en verbindt alles, met de scherpe logica van haar uiterst-intelligente geest. Bij een psychologische en sociologische analyse klopt dat allemaal, maar de werkelijkheid is anders, ook de verdichte en omdichte werkelijkheid die de kunstenaar, de « dichter », ons brengen moet. « The Group » beschrijft het leven van een achttal meisjes uit de hogere burgerij tijdens de zeven jaren na het verlaten der universiteit in 1933. Het resultaat is veeleer ontmoedigend voor diegenen die zelfs de natuur geweld aan zouden doen om toch maar gelijk te krijgen met hun sakrosancte gelijkheidsprincipe (het afgezaagde « égalité » van de Franse revolutie, dat voor een uitstervend liberalisme nog als vlag kan dienen, maar niet voor een Europa dat anders wéét en anders heeft geleerd...).

Want de progressieve lady McCarthy die inmiddels van haar stalinistische flirt is bekeerd, kon geen strenger veroordeling, geen bitterder ontgoocheling om het faljiet van deze vooruitgangs- en gelijkheidsmythe neergeschreven hebben dan in het levensverhaal van deze acht blauwkousen. Klinkt achter dit alles ook niet de eigen ontgoocheling om het faljiet van wat zij wellicht zo vast heeft geloofd ? De bittere ontgoocheling na haar flirt met het stalinisme kwam tijdens de beruchte Moskouse processen, toen de revolutie haar eigen kinderen opvrat. Volgde nu de ontgoocheling om het faljiet van een heel systeem van emancipatie, dat er trots alles niet in geslaagd is de natuur te verdringen, dat naast de principiële gelijkwaardigheid aller mensen hun fundamentele ongelijkheid moet vaststellen ?

Het intellektualistische, schematische van deze roman en het essentiëel gebrek aan werkelijk leven maken hem tot saaie lektuur, niettegenstaande het gekruide van een paar hoofdstukken. Wat niet belet dat het werk van Mary McCarthy, in zijn totaliteit gezien en als uitdrukking van een bepaalde strekking die nu niet zo welig in de literaire tuin — of moeten wij zeggen : in het woud ? — van de Amerikaanse literatuur bloeit — zeer zeker belangrijk is : niet slechts haar kritisch, maar ook haar verhalend werk, waarin « The Group » zeker een voorname plaats inneemt.

DE TAALTOESTANDEN IN DE BELGISCHE REKLAME-WERELD

In de maatschappelijke organisatie van deze tijd is de reklame ongetwijfeld een van de allerbelangrijkste grootmachten. Waarschijnlijk de meest invloedrijke en degene waar het meeste geld aan besteed wordt. Reklame ontmoet u in uw dagblad, in uw brievenbus, in de bioskoop, op de stadsmuren, in de trein en (uit doorgaans welingelichte bron vernamen we) binnenkort ook op uw scherm. De verborgen verleider grijpt overal om zich heen... niet het minst in uw eigen onderbewustzijn. Zonder reklame zou dàt deel van ons bedrijfsleven dat op verbruiksgoederen en luxe-produkten gebaseerd is, hopeloos vastlopen, zouden er duizenden en duizenden werklozen meer zijn, zou een degelijke krant 15 fr of meer kosten en een geïllustreerd tijdschrift in kleurendruk nagenoeg onbetaalbaar worden. Aan de toenemende invloed van de reklame zijn ook belangrijke psychologische faktoren verbonden. Niet alleen kopen wij wat de hidden persuader ons aanprijst, maar in meerdere of mindere mate wordt een belangrijk deel van onze levensinstelling er door bepaald. Zo zijn vroeger totaal onbestaande, soms zelfs geheel overbodige dingen, nu voor de mensen bijna levensnoodzakelijk geworden (luxe-artikelen zijn er enkel bij de gratie van de publiciteit). Zonder overdrijven mogen wij vaststellen dat het uiterlijk van onze welvaartsbeschaving vooral bepaald wordt door de reklame.

Vanuit een louter ethisch of zuiver ekonomisch standpunt zijn er over het voor en het tegen van de reklame boekdelen te schrijven. Het heeft allemaal weinig zin want de reklame is zo sterk in ons leven geïntegreerd en heeft zoveel miljarden (en denkt u maar in dollars) en belangen achter zich dat ze ongehinderd, volkomen autonoom haar evolutie zelf bepaalt. Wij moeten ze dus als realiteit aanvaarden en er mee leven.

Laten we daarom de Belgische reklame-wereld even beschouwen vanuit een standpunt dat ons — dient het gezegd — vrij nauw aan het hart ligt: de kulturele en ekonomische tegenstellingen van de twee taalgemeenschappen die zich for better and for worse al 135 jaar tussen onze nauwe staatsgrenzen « schijnen » te verdragen.

In België leven 9 miljoen mensen (lees in reklame-taal : 9 miljoen konsumenten) waarvan er 62 t.h. Vlaming zijn. Al ligt de Vlaamse koopkracht om gekende redenen dan iets lager dan de Waalse en de Brusselse, toch zou een verantwoorde reklame voor 60 t.h. op Vlaanderen moeten gekoncentreerd zijn, terwijl 40 t.h. zich tot de franssprekende Belg zou moeten richten.

Logischerwijze zou de reklame-wereld dus in die zin moeten georganiseerd zijn. In ons vaderland is echter heel weinig logisch en zeker de reklame-wereld maakt hierop geen uitzondering. Integendeel !

Om kort te zijn : nagenoeg de hele Belgische reklame-aktiviteit is in Brussel samengetrokken en uiteraard (waarom uiteraard ?) onder kontrole van eentalig (ja waarom uiteraard ?) Franstaligen.

Van de 20 grootste Belgische reklame-bureaus die samen een budget van ruim 2 miljard beheren, zijn er 19 gevestigd in Brussel en een te Antwerpen. Dat ene, trouwens grote agentschap te Antwerpen is echter 100 t.h. Amerikaans en vestigde zich enkel te Antwerpen omdat zijn toenertijds belangrijkste klant dit zo eiste. Dit bureau heeft echter zijn public relation en marketing departementen reeds te Brussel ondergebracht.

Deze toestand zou in een overmatig sterk centraliserend land als België normaal kunnen genoemd worden,

(vervolg blz. 11)

A.B.K.
Specialist Villabouw

OOK
TE GROOT-BIJGAARDEN
• prachtige verkaveling
• hoogste standing
• echte vlaamse stijlen

ALGEMEEN
BOUWBEDRIJF
KUNNEN N.V.
ANTWERPEN,
Meir 18, tel. (03)32.92.18

DE TAALTOESTANDEN IN DE BELGISCHE REKLAME-WERELD

(vervolg van blz. 10)

moest de interne organisatie van de Brusselse agentschappen enige rekening houden met de ruime meerderheid van hun publiek.

Niets is echter minder waar. Slechts één bureau heeft een Vlaamse direktie. Bijna alle media-mensen (zij die beslissen in welke bladen zal geadverteerd worden) in deze agentschappen zijn ééntalig Frans. Meer dan 85 t.h. van hen die het kontakt tussen de adverteerder en het reklame-agentschap onderhouden zijn eentalig Frans (in een van de allergrootste Belgische agentschappen kunnen 2 op 22 van deze vertegenwoordigers zich in het Nederlands uitdrukken, een van hen is dan nog een Nederlander). Van de verantwoordelijke ontwerpers kent minder dan 1 op 5 behoorlijk Nederlands. In nagenoeg al deze agenschappen wordt de reklame in het Frans ontworpen en daarna in het « Vlaams » geadapteerd (d.w.z. meestal erbarmelijk slecht vertaald door onbevoegden). Er is ons zelfs een geval bekend waar de Nederlandse teksten toevertrouwd werden aan de « goede » zorgen van de huisbewaarder « die van Molenbeek was ». Er zijn zelfs agentschappen waar men in het Nederlands bij niemand terecht kan.

De uitzonderingen zijn gering. Bij J. Walter Thompson (rue aux Lits, Anvers) is er een relatief taalevenwicht (waarschijnlijk omdat het merendeel der sleutelposities in handen is van Engelssprekenden). De mentaliteit is er echter niet steeds beter om. Toen een Vlaams organisme te Antwerpen een tentoonstelling organiseerde en dit Amerikaanse bureau er aan deelnam, achtte dit agentschap het nodig om zich bij een Nederlandse klant, gevestigd te Aartselaar, te verontschuldigen omdat het inrichtend organisme de officiële uitnodiging in het Nederlands had gesteld. Ook bij Publicem te Brussel gebeurt de kreatie tegelijk in de twee landstalen, wellicht omdat de voornaamste kliënt van dit agentschap Nederlands is (Philips). Ook de nieuwe Benelux-vestiging van het Amerikaanse Young & Rubicam huldigt deze werkwijze. Deze min of meer gezonde toestanden zijn echter even zeldzaam als de klassieke witte merel.

Zo is de situatie. De minorisering der Vlamingen is hier wel zeer schrijnend omdat het een uitermate goed betalende bedrijfstak betreft, waar een bijzonder hoog percentage van het personeel in zekere zin kaderpersoneel is, met alle maatschappelijke voordelen die daaraan verbonden zijn. Nu is het zo dat het aantal tewerkgestelden, juist omdat het meestal felle specialisatie betreft, in verhouding tot andere bedrijfstakken vrij gering is. Deze minorizatie valt dus minder op hoewel ze zeker niet minder belangrijk is, vooral dan wanneer men de omzetcijfers van de reklamebedrijven in acht neemt.

Een naar buiten spektakulairder aspekt van deze minorisatie is de reklame die Vlaanderen voorgeschoteld krijgt. Deze is veelal, omdat ze voor een Franstalig publiek ontworpen werd, van bijzonder slecht gehalte. Vele teksten zijn vaak krampachtig en slecht geschreven, soms vol Franse zinswendingen en ergerlijke gallicismen. Immers, deze teksten zijn meestal slordige vertalingen uit het Frans. Ons volk wordt nu dag aan dag met dit barbaarse proza gekonfronteerd, wat dan ook in niet geringe mate ons dagelijks taalgebruik onherstelbaar beïnvloedt. Dit is de slechte zijde van dergelijke reklame voor ons publiek.

Ook de adverteerder wordt door deze reklame allerminst goed gediend. Hij investeert vaak miljoenen die voor 60 t.h. misbruikt worden. Een klein maar typisch voorbeeld illustreert dit duidelijk. Enkele jaren geleden hing de firma Côte d'Or België vol met 20 m2 grote muurbiljetten waarop een orkestje was afgebeeld, waarvan de muzikanten vervangen waren door repen chocolade. Op de muziekboekjes stond dan « c'est ci bon ». Een alles behalve denderend origineel idee. Maar toch, de verkoopsboodschap was duidelijk. De mensen herinnerden zich het pittige liedje « c'est ci bon » en er ontstond een vrij simpatieke binding tussen het produkt en de eventuele koper. In Vlaanderen echter, waar men — zeker na Grammens — moeilijk nog Franse affiches kan hangen, werd « c'est ci bon » domweg vertaald door « 't is zo goed ». De binding met het liedje was gebroken en heel het reklame-idee was waardeloos nu. Zo werden er ettelijke honderdduizenden franken misbruikt. Dergelijke voorbeelden kunnen wij met tientallen noemen.

Een ander aspekt van deze minorisatie is nog dat ze alweer een element meer is dat de werkelijke vernederlandsing van het bedrijfsleven ernstig belemmert. Immers, nagenoeg geen van deze reklame-agentschappen acht het de moeite waard om ook met zijn Vlaamse klanten in het Nederlands te korresponderen. Bij de ruwe meerderheid ervan kent zelfs de telefoniste-receptioniste geen woord Nederlands. Onze Vlaamse firma's — en zij doen het — zijn dus verplicht aan de Brusselse firma aan wie ze tenslotte hun geld toevertrouwd, in het Frans te schrijven.

Het voor ons Vlamingen echter meest beschamende in heel deze toestand is de houding van onze pers. Ze kent deze toestanden uiteraard wonderwel, maar durft er nooit tegen reageren uit vrees dat Brusselse reklame-bureaus haar onsimpatiek zullen vinden en plaatsingen van advertenties weigeren, wat dus een belangrijke verliespost kan betekenen. Ze vergeet echter dat ze in onvervangbare machtspositie staat, omdat ze tenslotte 60 t.h. van het kooppubliek vertegenwoordigt. Daarenboven dupeert ze met deze tamme houding zichzelf. Immers, nu zijn de mediaverantwoordelijken in de Brusselse agentschappen zeer vaak eentalig franstaligen die uiteraard de voorkeur geven aan franstalige kranten. Er zijn mij verschillende voorbeelden bekend van het feit dat voor produkten die voor 70 t.h. in Vlaanderen verdeeld en verkocht werden, geadverteerd werd in 5 franstalige kranten en in slechts 1 Vlaamse krant. Niet alleen werd de adverteerder, in vele gevallen Vlaamse dan nog, hierdoor geschaad maar evenzeer de Vlaamse pers (ten voordele van de Waalse of Brusselse natuurlijk).

Aan al deze toestanden kan verholpen worden, maar het is moeilijk. De situatie hangt inherent samen met de struktuur van onze ekonomie; daarenboven moet een reklame-bureau noodzakelijkerwijze voor de twee volksgemeenschappen werken. Er bestaan oplossingen, te gekompliceerd om hier uiteen te zetten. Wat echter onze plicht is, is deze Beulemans-reklame kordaat te weigeren. Ons publiek en onze pers moet hier moedig kleur bekennen. De reklame-verantwoordelijken in de Vlaamse bedrijven moeten zich Vlaming tonen — ook in het belang van hun produkt dat tenslotte aan een meerderheid van Vlamingen verkocht moet worden. Wij vertegenwoordigen in dit land meer dan 5 miljoen konsumenten. Wij kunnen kiezen uit vele goede produkten. Laten wij dan een firma kiezen die ons als Vlaming respekteert en ons in haar benadering behandelt zoals het hoort. De rest komt vanzelf.

Nic van Bruggen

VLAAMSE MINORISATIE ALS TRADITIE EN SISTEEM

Met een regeringsverklaring waaraan voor weinige Belgische politici deugd of ondeugd te bevelen viel, kon de heer Pierre Harmel een flesje geestloze champagne stuk werpen tegen de boeg van een regeringsschip waarvan de vlag een zodanig waardeloze lading dekt, dat het voor de meesten de moeite niet eens loonde er werkelijk tegen te zijn. Het ding liep nog van stapel ook en bevat zoveel lucht dat het wellicht enige tijd vlot zal blijven.

Met een beminnelijke eksaktheid waar — volgens ooggetuigen — zelfs Pascal om zou geglimlachd hebben zei de Luikenaar : « Voici messieurs, la liste des membres du gouvernement que le roi a composée ». Dan volgden de gekende namen van 14 ware Walen, 9 Vlamingen en 4 anderen die dit adjektief gebruiken of laten gebruiken waar het past. Later (let wel, later) werd het lijstje aangevuld met de naam Van Bilsen.

Buiten de namen Eyskens omwille van de ironische story behind en De Saeger omwille van het korrupte kadeautje, viel enkel op hoezeer de formateur de verhoudingen in acht genomen had. Het is wel bijzonder treffend dat juist in België de verdeling van talent en bekwaamheid (moeten de portefeuilles niet volgens deze normen verdeeld worden ?) samenvalt met een afgerond, volmaakt kloppend rekensommetje dat C.V.P. en B.S.P., Walen en Vlamingen schijnbaar in rechtmatig gelijke mate bedeelt ! De koning moet er plezier aan beleefd hebben, want zo'n sommetje is beslist moeilijker dan een kruiswoordraadsel in « Le Soir » of « La Libre ».

We schreven hierboven « schijnbaar », want zelfs de Vlaamse katholieke pers kon zonder zich belachelijk te maken niet verhullen dat hier eens te meer de Vlamingen geminoriseerd werden. De « pacht » die De Saeger voor zijn mandaat betaalde is genoegzaam bekend. De flamingantische kwaliteiten van De Riemaecker, Vranckx, Moyersoen en d'Alcantara zijn dat evenzeer. En wat het halve onderministerschap voor hulp aan de onderontwikkelde landen betreft kunnen we enkel opmerken dat het hier gaat om een troostprijs van nul en generlei waarde. België is op het gebied van ontwikkelingshulp aan de onderontwikkelde gebieden (Wallonië buiten beschouwing gelaten natuurlijk) nooit een toonbeeld van vrijgevigheid geweest. De ministershoed van Van Bilsen is dan ook maar een « hoedje van papier ».

Denken we even verder. De eerste-minister heeft talent en bekwaamheid dus ondergeschikt gemaakt aan de partij-politieke en taalverhoudingen. Maar waarom dan niet aan realistische verhoudingen ? In Vlaanderen stemden bijna 2 miljoen kiezers voor de beide regeringspartijen, in Wallonië amper 1 miljoen. Daarenboven toonden de Waalse socialisten zich duidelijk afkerig van de C.V.P.-B.S.P.-koalitie. Resumerend mogen we dus zeggen dat er voor 2 Vlaamse stemmenaandelen 1 fletse Vlaamse minister zetelt en voor 1 Waals stemmenaandeel (dat dan niet eens met het huwelijk akkoord hoeft te zijn) 1 Waals minister. Daarenboven is de eerste minister een Waal en staat het departement van Openbare Opvoeding eens te meer onder Waalse kontrole.

Het sterk minoriseren van het Vlaamse element in het unitaire België is dus weer eens duidelijk gebleken. Maar zelden was het zo illustratief voor het handig uitgedachte en geraffineerd uitgevoerde minoriseringssisteem. Want daar gaat het om. Het minoriseren der Vlamingen is geen toevallig gebeuren, zelfs geen vaak voorkomend « toevallig » gebeuren... maar een doelbewust, permanent toegepast procédé dat onafscheidelijk samenhangt met de huidige Belgische staatsstruktuur. Een procédé dat zijn oorsprong vindt in de intense samenwerking van het koninklijk hof (la liste... que le roi a composée) en het grootkapitaal (raadpleegde het hof de heer Van Zeeland niet ?) tegen Vlaamse onmacht en omkoopbaarheid (hield het zure appeltje De Saeger de hele Vlaamse C.V.P. niet zoet ?). En het sisteem werkt volmaakt — als een goed geoliede machine : de druk van boven houdt de normale ontplooiing van de demokratie onderaan netjes binnen de uitgestippelde wegen. Het sisteem is even oud als de Belgische staat zelf en het uit zich niet enkel op regeringsniveau maar in alle lagen van het leven in het unitaire België, in de semi-nationale instellingen, in de privé-bedrijven. SABENA telt evenveel Vlaamse loontrekkenden als Waalse... alleen de bovenste helft zijn Walen (wat een toeval). De ekonomische en industriële wereld telt véél Vlaamse arbeiders, bedienden en vertalers... maar weinig Vlaams kaderpersoneel.

Lieve jongens van de Vlaamse C.V.P., in de tredmolen van dit sisteem zijn jullie de blinde paarden. Dat deze sistematische achteruitstelling van heel ons volk blijft voortduren ligt mee aan jullie die onder de druk van boven van jullie demokratisch recht (en plicht) geen gebruik durft te maken.

Akkoord, julie zullen « waakzaam toezien »... dat hebben we gelezen. Jullie hadden het eerder moeten doen. Nu is het te laat. Eens te meer is er schaamteloos gekapituleerd voor het sisteem. « Waakzaam vertrouwen » is een mooi woord, maar hol en vals. Omdat in het huidige unitaire België « waakzaam » sinoniem is voor « lankmoedig », en « vertrouwen » ook door de andere partner kan beschaamd worden. Iets wat een « oprechte » Vlaming toch al weten moest.

PERSSPIEGEL

Het centrum van het nieuws ligt deze week aan de uithoek van het land als we die van Oostende en Diksmuide mogen beledigen.

Het goede weer heeft de sermoenenstorm die onze kust teistert niet doen gaan liggen. We weet verergert het niet als waar is wat Amerikaanse psichologen beweerden dat de uitbarstingen in Los Angelos voor een deel toe te schrijven zijn aan de hittegolf die er heerste.

LA METROPOLE

Mie Petrol, zoals de Antwerpenaars dit overblijfsel uit een voorbije tijd noemen, blijft in zijn rol als het zich opwerpt als een vurig voorvechter van de Franse sermoenen in Vlaanderen en in dit geval aan de kust. De argumenten zijn weer naar.

« Wij komen terug van de Belgische kust. Wij werden er ondergedompeld deze dagen in een klimaat dat in deze vakantietijden erg materialistisch is.

De voorrang aan het geestelijke wordt in dit alles sterk verwaarloosd. Dat merkt men onmiddellijk op en dat vraagt krachtige korrektieven, toegediend op aangepaste manier.

We nu vastgeankerd in een absurde en voorbijgestreefde eentaligheid aarzelt de Kerk gebruik te maken van metoden die (NVDR de veeltaligheid) onmisbaar en weldoend zijn gebleken op het vlak van de handel. Als onze herders blijven handelen lijk nu zal het van kwaad naar erger gaan.

Zullen de kristenen begrijpen dat de gewone omgangstaal door het concilie naar voor geschoven voor alles die van de werkelijke gemeenschappen is en niet die van een streek die ten onrechte eentalig werd verklaard door de politieke machten? »

Holalala, zou Luc Varenne zeggen. Waar hebben we het nu?

De patriotische Métropole verzet zich tegen de taalwetten door het dierbaar Belgisch parlement gestemd.

Of zijn er dat daar nu allemaal van de Volksunie?

Standaard

Klaagt het schandaal aan van het misbruik van de voorlopige hechtenis. Eens te meer in de zaak van de aangehoudenen van de sermoenincidenten misbruikt tegen de Vlamingen.

« Overigens heeft La Métropole haar zin gekregen : donderdag heeft de raadkamer van de korrektionele rechtbank in Veurne het aanhoudingsmandaat tegen twee zondagsbetogers met een maand verlengd.

De voorlopige hechtenis is een afwijking van de algemene regel dat slechts tot gevangenisstraf veroordeelden van hun vrijheid kunnen worden beroofd. De uitzonderingen op die regel zijn niet talrijk : onmiddellijke arrestatie bij betrapping op heterdaad, handhaving van de arrestatie (na aflevering van een aanhoudingsmandaat) van maand tot maand door de raadkamer, indien de « noodwendigheden van het onderzoek » dit vereisen.

In het betreffende geval lijkt de voorlopige hechtenis kennelijk bedoeld als « deterrent » voor eventuele andere betogers. Daarmee loopt de rechter vooruit op het vonnis over de zaak zelf. Het vluchtgevaar is immers gering. De materiële feiten vergen geen Maigret - scherpzinnigheid : verstoring van de eredienst, weerspannigheid tegenover de politie, daar zijn geen instrumenten aan te pas gekomen. De kans dat de getuigen-politieagenten hun verklaringen na kontakt met de verdachten zullen wijzigen is denkbeeldig. Heeft men ongelijk dergelijke hechtenis-procédés als een misbruik van de wet door de rechter te beschouwen? »

De getabberde franskiljonse steunpilaren van het regiem onthouden best dat hun Vlamingenjacht in deze zaak niet meer het effekt heeft van de jaren 44. Terreur helpt niet meer. Die franskiljonse on-rechters kunnen alleen maar het proces van Vlaamse radikalisering bespoedigen

Le Peuple

Die het zo graag opneemt voor alle slachtoffers van gerechtelijke veroordelingen of politieingrijpen (als het voor opiniedelikt is ver genoeg uit België verwijderd) geeft volgende BSP-wijsheden ten beste over een van de aangehoudenen in Koksijde.

« Frans in de kerken van Vlaanderen! En dat nadat het concilie het latijn heeft afgeschaft. Wat een aanstoot voor Wilfrida. Welke ophefmakende gelegenheid om de vrije loop te laten aan haar allesverslindende passie voor het martelaarschap. Wanneer de priester de eerste woorden Frans aanheft roept zij, huilt zij, trappelt zij.

En ja zeg. Men heeft deze krachtige furie voor de Vlaamse zuiverheid deze kruisvaarster van de heilige oorlog tegen de ongelovigen en taalrovers in de gevangenis durven werpen.

En de Procureur des Konings te Veurne die men meende een goede Vlaming te zijn heeft het aanhoudingsmandaat durven bevestigen. »

Tot slot haalt die Peuple-huichelaar het voorbeeld van Brussel aan, waar alles toch zo schitterend is in de kerken, vindt hij. Om over dat schitterend zijn maar niet uit te weiden, wat vindt die vrome BSP-joernalist over de toestanden in Luik en Charleroi waar de tienduizenden Vlaamse stumperds die om den brode moesten uitwijken steeds met de nek bekeken werden ook in hun onthaal als Vlaming in « les maisons du Peuple ».

De Vlaamse Oudstrijder

Oud-senator Van Mierlo herinnert in het blad van de Vossen aan de inhuldiging van de eerste IJzertoren nu meer dan 30 jaar geleden. Dezelfde geest moet ons nu naar Diksmuide richten.

« Gans dit werk, vervolgde Flip De Pillecijn, werd voltrokken onder de misprijzende onwetendheid van regeerders en politiekers, onder de laster van hen die zich de steunpilaren noemen van de orde, onder de vijandige onzijdigheid van hen die in ons werk moesten zien de veropenbaring van een kristelijke geest, van dorst naar rechtvaardigheid, van eerbied voor hen die hun bloed hebben gegeven.

En sprekend tot de Doden, zei professor Daels : In uw tehuis zullen de dokumenten worden bewaard van het dubbel Vlaams lijden van de voorlinie, 't oorlogslijden, de doornenkroon met het zwaard en het lijden voor eigen volk : de doornenkroon met het hart.

In uw tehuis, een graf en een verrijzenis, zullen de verschopten, de vernederden, de verdachten om hun ideaal, troost en opwekking vinden, zullen de ontmoedigden de moed weervinden, want hier zullen zij zien hoe de verbrijzling van kleine zerken een reuzenzerk heeft doen ontstaan.

In uw tehuis wordt gesmeed de éne grote trouw van Vlaanderen, de éne grote eenheid in het plichtbesef tegenover de doden en de vloek aan de oorlog. »

PLOEG EN KRUIS

Een flink artikel in het blad van de Landelijke Jeugd over de noodzaak tot nationale bezieling in de geest van de eigen tijd.

Met oog voor de blijvende waarden in het Vlaanderen van nu steeds met het « Vlaanderen eerst » voor ogen.

« De officiële herdenkingen op onze dorpspleinen of rond een stedelijk monument zijn voor een aantal mensen een maatschappelijke verplichting, maar er klinkt iets vals in. Ze zijn dikwijls een verheerlijking van het militarisme en hemelen in onze doden gevoelens en bedoelingen op die zij zeker niet gehad hebben. Er ontbreekt een volkse en Vlaamse inspiratie.

Er ontbreekt waarachtigheid.

De IJzerbedevaart is ondermeer daarom volledig anders omdat zij het sneuvelen niet verheerlijkt maar betreurt. En vooral omdat zij in de herinnering doet levend blijven en aan de jongere generatie meedeelt, de beewustwording van het onrecht dat aan ons volk geschied is. Zij sluit vanuit de dood bewust aan bij het leven. Vanuit het verleden bij het heden.

Van het ontstaan en de bedoelingen van de IJzerbedevaarten mag veel voor u als bekend beschouwd worden. Maar juist uit dit weten zouden voor ons allen het aanvaarden en betrachten moeten volgen van een sterke solidariteit met de Vlaamse Beweging.

Uit de tragedie van de nutteloze dood onder vernedering en misprijzen, is sterker dan voorheen en bij veel meer vollksgenoten het besef gegroeid dat wij een knechtenvolk waren waarmee onnoemelijk gesold werd. Daaruit en daardoor zijn een boodschap en een principe doorgekomen tot bij ons : Vlaanderen eerst!

Nu zegt « men » graag : die lui daar in Diksmuide houden nog heel wat anders dan een dodenherdenking. Het is daar een flamingantenverzameling, waar ze het over het leven en de toestanden van vandaag hebben.

En dus gevaarlijk. Want Vlaams.

En wat zou het anders moeten zijn? In de veronderstelling dat het niet zo was, dan kon men naar hartelust weer andere snaren bespelen : romantisch, ze leven in het verleden, niet reëel, niet zakelijk genoeg.

De IJzerbedevaart is inderdaad, en gelukkig, tegelijk herdenking van het verleden en bezinning over heden en toekomst.

Juist dat hebben we allemaal zo nodig.

Dat de gezworen vijanden van ons volk — en ze hebben vele gedaanten — u liever niet naar Diksmuide zien gaan, moet er ons toe aanzetten daar te zijn. Met heel velen en met heel veel jeugd.

Daar ligt het allemaal niet in, zeggen ze ons. « Gij zijt nog geen betere Vlaming door naar de IJzerbedevaart te gaan. Allemaal geen belang ».

Wij kennen dat liedje wel Het ligt nooit « daarin ». In hetgeen we als Vlamingen samen doen. In het zangfeest ook niet. De marsen op Brussel moesten ook belachelijk gemaakt worden. Een leeuwenvlag aan uw huis, van de Volksbeweging zijn, enz. Daar ligt het ook niet in. Steeds volgens het advies van welmenende burgers.

Natuurlijk is dat allemaal op zichzelf niet levensbelangrijk en op zichzelf geen doel. Het belangrijkste en het doel is, inderdaad, de eigen individuele vorming en de gemeenschappelijke groei van ons volk.

Maar waar halen we als jongeren de inzichten in wat ons belang is? En waar de bezieling voor het doel? En waar de vorming voor de waarheid, als wij overal wegblijven waar we die krijgen kunnen? Als we niet samenkomen en ons als volk manifesteren? Als we alleen maar burgerlijk braaf en zoet blijven en als we ons laten verdoven door handig toegediende injecties die ons blind en ongevoelig maken voor de volksnationale waarden en verlammend inwerken op de bereidheid tot eigen inzet.

Het is maar helemaal zoals het hoort, dat de IJzerbedevaart zich ook op het terrein van de actualiteit begeeft. Wij hebben het allemaal hard nodig samen te komen, te leren en te ontvangen, om ons aan elkanders vuur te verwarmen, om samen sterk en paraat te kunnen zijn in de eigen dagelijkse Vlaamse levensopdracht.

De miserabele reacties die men ook nu nog bij vele jongeren, zelfs met middelbareschoolopleiding, hoort bewijzen nog maar eens hoe weinig men over de Vlaamse Beweging heeft nagedacht en hoe sterk de tegenstroom wel is.

Laat u niet tot de onverschilligen en de onwetenden rekenen, eens zoudt gij er beschaamd over kunnen zijn. »

Verheugende reaktie in een gezonde kritische geest tegen wat al te officieel door gevestigde burgers wordt voorgezongen.

DE GAZET

Schreef enkele artikels over de « leemten in de CVP ». Wat blijkbaar al lang was opgekropt komt er nu uit bij een CVP-lid uit het Antwerpse dat even aantoont op een konkrete manier welke opvattingen er heersen in een grote Antwerpse CVP-afdeling.

Wij citeren uit zijn brief.

« Sinds 1959 ben ik lid van de CVP-afdeling van mijn gemeente Vermits er jaren voorbijgingen dat er zelfs geen enkele vergadering voor de leden gehouden werd schreef ik begin 1963 naar de plaatselijke voorzitter, die mijn opmerkingen nog geen antwoord waard vond

Persoonlijk heb ik plaatselijke en algemene grieven die ik graag zou voorleggen op een ledenvergadering doch die gelegenheid doet zich zelden voor.

Kritiek in de kranten is de heren verkozenen niet aangenaam, dit heb ik uit de mond van een volksvertegenwoordiger kunnen horen en de Gazet van Antwerpen kreeg hierbij een speciale vermelding, natuurlijk in ongunstige zin van CVP-standpunt uit gezien.

Maar wat blijft er over voor de leden en anderen dan zich tot de kranten te wenden om hun mening kenbaar te maken, of dienen zij alleen om hun bijdrage te betalen en te zetelen als getuige bij de verkiezingen?

Zou het niet interessant zijn sommige problemen aan hun leden voor te leggen en een geheime stemming te houden, dan zouden zij misschien al weten wat de meerderheid van de leden over een bepaalde kwestie denkt en zo zouden ze meer de goedkeuring van de kiezers benaderen.

« Als lid van de CVP », staat er op de lidkaart van de CVP, « steun ik materieel en moreel » enz. Hoe moet men dat doen als men zekere feiten niet kan weerleggen omdat men er geen uitleg voor heeft? Het zal toch niet waar zijn zeker dat deze vergaderingen niet interessant zijn voor de mandatarissen omdat zij niet vergoed worden?

De CVP heeft een kontrakt 1965-1970, als ze daarbij nu ook 't kontakt voegt dan zullen tenminste de mensen, die wel belangstelling opbrengen voor de politiek, niet ontgoocheld worden. »

DE WEERGALM

In alle kringen begint het te galmen sinds 23 mei. Men spreekt soms van het doorvloeien in de gedachtenpiramide van de top naar de basis.

Nu Fuhrer Jos Van Eynde zich bijna wekelijks bezondigt in de Volksgazet aan Vlaamsgezinde pogingen schreef men in het ledenblad van de BSP-Kessel-Lo ook stoute taal over het probleem Brussel.

Doe zo voort jongens.

« Er zijn wel redenen aanwezig om enigzins pessimist te zijn over de mogelijkheden tot een vlotte oplossing te komen voor de taalproblemen in het Brusselse. Men moet een tijd het gezwam gehoord hebben over « la liberté de l'individu et du père de famille » en over de superioriteit van de Franse cultuur om een idee te hebben over de ingewortelde misverstanden en om de diepte te kunnen meten van de afgrond die aldaar te overbruggen is.

Alhoewel wij steeds geneigd zijn soepel en verzoenend op te treden dient toch ernstig de vraag gesteld of er voor de Vlamingen in deze kwesties nog wel iets anders dan een strakke en stugge houding overblijft om de Brusselse (lees Franse) pletrol tot staan te brengen.

De vrees is het begin van de wijsheid. Nu het Socialistische instituut Van der Velde heeft uitgecijferd dat op 23 mei tienduizenden BSP-stemmen naar de Volksunie zijn gegaan wordt het hoogtijd het Vlaamse zeil naar de wind te hangen.

« Mjeu voo taar ke jamijs » zegden Oude-Grieken (in slecht Frans).

Walter Luyten.

Pels ?
Een bontjasje ?
Een bontmantel ?
wendt U vol vertrouwen tot het huis
W CLAYKENS-NEVEN
Oudergemselaan 328
Etterbeek Brussel
Telefoon 48.37.01
Alle inlichting op verzoek

HEIDE EN DENNEBOSSEN IN DE KEMPEN
ONTSPANNING VOOR U! GEZONDHEID VOOR UW KINDEREN! Koop nu het gedroomde weekend- en vakantieverblijf. Percelen bosgrond vanaf 600 m2 tot 10.000 m2, in Pulderbos, Zoersel, Wechelderzande, Merksplas. Reeds vanaf 65.000 F Ook met vijvers. Houten chalets à 45.000 F. geplaatst (binnen onafgewerkt) GROND KOPEN is de beste spaarbelegging gezien de voortdurende prijsstijging! Inl : FLANDRIMO PVBA, 14 Violierstr. Antwerpen. Tel (03) 32.62.19 & 72.60.94.

BECO
Tel 03/320477 056/109.37

Op doorreis in Duitsland.
Uw overnachting langs de autostrade
Hotel « COOLMAN »
Kaisersplatz
Karlsruhe.
(Vlaamse eigenaars).

UW VAKANTIE
IN HET ZWARTE WOUD.
Volledig pension met goede burgerkeuken, 13 mark daags juli aug. andere maanden 12 DM.
GASTHUIS ROSSLE
7531 Hohenwart/Pforzheim
Inlichtingen tel 015/61030 na 19 u

BEWEGINGSLEVEN

ANTWERPEN

ANTWERPEN-L.O.

Met het oog op een steeds stijgende propaganda ten gunste van de Vlaamse zaak organizeert de Vlaamse Kring Antwerpen L.O. op zaterdag 4 september e.k. te 20 uur een Herfstbal met attrakties en tombola in het lokaal « De Zeester » Wandeldijk St. Annastrand. Deelneming in de kosten 20 fr. per persoon.

Voor kaarten en nadere inlichtingen wende men zich tot de plaatselijke voorzitter, L. Van der Vloedt, Waterhoenlaan 7, tel. 312015 of tot de organizatieleider, R. De Bel, Scheldelaan 21 (Strand).

Hongerlijders kunnen tegen matige prijs hun buikje volproppen met verse worsten. Steunt allen de goede zaak, neemt deel aan ons vermaak!

BRASSCHAAT
IJzerbedevaart.

Wie met ons wenst mee te rijden wil telefonisch kontakt nemen op nr 51.81.66. Het aantal beschikbare plaatsen is zeer gering, daarom bel dadelijk maar bel toch. Tussenkomst in de onkosten 60 fr. per persoon

Ledenvergadering.

De eerstkomende vergadering heeft plaats op vrijdag 3 september e.k. te 20 uur, Frilinglei 101. Ook simpatisanten zijn welkom.

Mosselfeestmaal.

Een mosselfeestmaal met attraktie en verrassingen heeft plaats op 25 september e.k. 20 uur 15 in zaal Sporta, Bredabaan 360, Brasschaat.

Kaarten tegen 50 fr. per persoon telefonisch aan te vragen op 51.81.66, ofwel in zaal Sporta, ofwel rechtstreeks te bestellen door overschrijving op rekening 194€ van Volksunie bij Kredietbank Brasschaat.

BORGERHOUT

Op vrijdag 10 september e.k. opent de Volksunie-afdeling Borgerhout haar nieuw werkjaar 65-66. Na een genoegdoend verlof, kan niemand beter dan volksvertegenwoordiger Drs. M. Coppieters ons brengen in een sfeer van arbeid en strijdvaardigheid die thans zo noodzakelijk is. Het onderwerp van die avond zal dan ook geheel in die lijn liggen, nl. « Pleidooi voor een moderne partij », wat geen enkel VU-lid onberoerd kan laten.

Talrijk verwachten wij dan ook leden en simpatisanten op deze vergadering die zoals gewoonlijk plaats vindt op de tweede vrijdag van de maand, d.i. op vrijdag 10 september te 20 uur 30 in ons lokaal De Nieuwe Carnot, Carnotstraat 60 te Antwerpen.

BRABANT

GROOT-BRUSSEL
Laatste IJzerbedevaart oproep.

Zoals de vorige jaren, zal dit jaar de « Groep Uilenspiegel » aan de IJzerbedevaart deelnemen en met een bizonder reisprogramma.

Na de plechtigheid en inhuldiging van de nieuwe toren, reist de groep verder naar Zeeuws Vlaanderen en Zeeland met een speciaal bezoek aan het eiland Walcheren met trefpunt de oude historische stad Middelburg.

Men vertrekt stipt, zondag 22 augustus te 7 uur aan de Vlaamse Schouwburg.

Vlamingen uit Groot-Brussel die nog wensen mee te reizen, kunnen zich gerust tot zaterdag middernacht laten inschrijven in het « Drankhuis Uilenspiegel », Pletinckxstraat 38 (Beurs), Brussel 1 of nummer 12.13.74 opbellen.

De terugkeer in Brussel is voorzien omstreeks 23 uur 30, de reissom is vastgelegd op 130 fr., bijkomende uitgaven, als eten, herkenningsteken, inkomgeld of overzet natuurlijk niet inbegrepen.

TE HUUR : nieuw, modern appartement te Malaga ; 1 slaapkamer, alle komfort. - Maanden : september, oktober en november. Telefoon : 011/67109.

OOST-VLAANDEREN

ZELZATE
Sociaal dienstbetoon.

De Heer De Grieze Joris, zal regelmatig elke zondag, tussen 10 en 12 uur zitdag houden; Burgemeester De Clercqstraat 2, Zelzate.

MARIAKERKE-O.VL.

Wij doen een oproep tot alle IJzerhedevaarders dewelke in de mogelijkheid zijn voor de afreis naar Diksmuide, te 7 uur 30 te verzamelen aan de kerk van O.L. Vrouw, Center te Mariakerke-Gent, om er vooraf een gebed te bidden en bloemen neer te leggen op het graf van Z.E.P. Callewaert.

Wij menen dat het past ook deze Vlaamsbewuste priester, welke onverbreekbaar met de IJzerbedevaarten blijft verbonden, aan zijn bitter weinig bezochte, eenzaam en uiterst eenvoudige kloostergraf te gedenken.

Het is een Vlaamse plicht zijn doden te gedenken, ook als zij begraven liggen in de eenzaamheid. Daarom : alle organisatoren en prive- bedevaarders te Mariakerke-Gent (terminus tram 3), verzamelen aan de kerk.

MERELBEKE
IJzerbedevaart.

De Sneyssens-karavaan vertrekt zoals voorzien op zondag 22 augustus, te 7 uur 15, aan Merelbeke-Station : inschrijven voor de bus bij A. Bogaert, Kard. Mercierlaan 98, Gentbrugge; of bij Willly Smekens, Triestlaan 22, Merelbeke. Prijs 80 fr.

Aansluitingspunten te : Merelbeke-Kerk (dorp) : 7 uur 25; Gavere-Markt : 7 uur 45.

Inschrijven voor Gavere bij Mevr. F. De Smet, St. Andrieswijk 36, Gavere. Prijs 80 fr.

Deze karavaan is gegroeid uit een samenwerking van leden uit het Davidsfonds, de Volksbeweging, VOS, VNJ, KSA, Chiro. Zij moet uitgroeien tot een grootse manifestatie doorheen ons kanton. Wij doen dus een beroep tot alle bedevaarders, om bij ons aan te sluiten. Bevlagt uw wagens en huizen.

Weergalm.

Het achtste nummer van ons bladje werd door een druk werkende en zeer talrijke vergadering verzonden, en dit ondanks de verlofsperiode. Ze geraken wij stilaan weer op dreef, en kunnen de aktiviteiten hervat worden.

Voor de oplossing van het finantieel probleem, door deze regelmatige uitgave gesteld, is er maar één middel : uw bijdrage! Stort ze op postrekeningnummer 8827.28 van Piet De Pauw, Merelbeke. Dank voor alle steun.

Zitdagen.

De eerstkomende bestuursvergadering zal plaats hebben op woensdag 1 september, te 20 uur in Berkenhof.

Op deze datum is er eveneens zitdag van het Vakverbond, het Ziekenfonds en het provinciaal raadslid. Het rezultaat van deze zitdagen hangt, zoals steeds, voor een groot deel van ons allen af : stuurt dus de belangstellenden.

Werkgroep.

In het kader van de kantonale propaganda start op 1 september een werk — en studiegroep voor jongeren.

Elk die zich wil inschakelen in de werkverdeling, die zich verder wil scholen in onze ideologie en ook praktisch werk wil leren leveren, schrijve zich in en kome dus naar deze maandelijkse debatavonden. Begin te 20 uur, in Berkenhof-Merelbeke.

GEEN FRANSE PREKEN

Sinds verscheidene zondagen wordt er aan onze kust geprotesteerd tegen het houden van franstalige preken in Vlaamse parochiekerken. Deze aktie spitst zich, sinds de laatste veertien dagen toe; ook de franskiljons hebben gereageerd met een pamflet.

In totaal werden reeds meer dan 25 personen opgeleid. Twee « protestanten » vertoeven thans nog in de gevangenis te Brugge.

Dat zulks een hoop geld gaat kosten en boeten en onkosten staat nu reeds vast.

Doe alvast een storting op post rekening 549.18 van de Kredietbank te Antwerpen voor rekening nummer 100-13-36.971 van het Vlaams Solidariteitsfonds.

WEST-VLAANDEREN

DIKSMUIDE

De Blauwvoetfederatie, Verbond van Blauwvoetvendels en Verbond van Vlaamse Meisjesscharen, zal ook dit jaar, een uitzonderlijk jaar, aanwezig zijn op de 38ste IJzerbedevaart.

Op de vooravond van de IJzerbedevaart heeft de federatie haar jaarlijkse plechtigheid voor de belofteaflegging en bezinning op de kripte.

Deze plechtigheid lokt telkenjare meer en meer jongeren en ouderen rondom het torenpuin en brengt aldus een deel der aanwezigen terug naar de echte zin van een aanwezigheid op de vooravond.

Dit uitzonderlijk jaar, nodigen wij alle aanwezigen, vooral de jeugd, samen met de verlofgangers, kusttoeristen en aanwezige bedevaarders, om met ons zich te bezinnen over de IJzergeneratie en de taak van de huidige jonge generatie.

Deze vooravond-plechtigheid begint te 21 uur 30 met een fakkeltocht naar de kripte, einde van de plechtigheid aldaar rond 23 uur.

IJZERBEDEVAART

SCHIKKINGEN

Men wordt verzocht bij aankomst tijdig naar de Bedevaartweide op te stappen, ten einde een goede plaats te bekomen.

De reizigers, die met de extra-treinen te Kaaskerke aankomen, worden dringend verzocht niet over de IJzerbrug (richting Diksmuide) te gaan, ten einde het verkeer over de brug niet nutteloos te belasten.

De gedialogeerde H. Mis begint klokslag 11 uur. Het altaar staat aan de achterkant van het puin, zodat men het over heel de weide kan zien. Bazuingeschal zal de H. Mis aankondigen.

HET HERKENNINGSTEKEN zal over heel Diksmuide door Vlaamse Meisjes-verkoopsters worden aangeboden. De prijs is 25 fr.

Werken hieraan mee : K.L.J. — V.K.A.J. — V.K.S.J. — V.V.M. — « Ik Dien » — Chiromeisjes — Jong-Davidsfonds.

Let wel ! Niemand wordt zonder herkenningsteken op de bedevaartweide toegelaten.

VAANDELS. — Alleen de vaandels met de genummerde en afgestempelde vaandelkaarten worden voor het « Vlaggespel » toegelaten. Verzamelen ten laatste 10,30 u. aan de voet van de nieuwe IJzertoren. De vlaggekaart zal streng geëist worden. Het herkenningsteken blijft verplicht.

De BLOEMENHULDE. — De gemeentebesturen, organisaties of personen die hun kransen medebrengen worden dringend verzocht deze, vóór de plechtigheid, ten laatste vóór 10 uur, op het sekretariaat van de IJzerbedevaart, IJzerdijk 2, af te geven. De programmakommissie van het Bedevaartkomitee duidde de bloemendraagsters aan.. **Slechts deze bloemendraagsters zullen de bloemstukken op het puin brengen.** — De bloemendraagsters moeten in bezit zijn van de gele kaart, en zich vóór 10 u. aan het bedevaartsekretariaat bevinden, om de bloemstukken af te halen.

ORDEDIENST. — De ordedienst op de bedevaartweide wordt verzekerd door een biezondere « bedevaartwacht ». Kenteken : oranje genummerde armband met het opschrift « Orde ». Aan deze ordedienst werken verschillende Vlaamse groeperingen mede.

Buiten de armbanden **Orde** (oranje) — **Toegelaten verkoop** (wit en geel) — **Komitee** (blauw) — **Dienst** (wit) — en deze van het Vlaams Kruis, zijn alle andere armbanden verboden.

Denk er aan : geen spandoeken of opschriften zijn toegelaten. — Men gehoorzame stipt aan de bevelen van de Ordedienst ! Er is gezorgd voor sterke **luidsprekers**, zodat men over heel de IJzervlakte de sprekers goed zal kunnen verstaan.

Men wordt verzocht zich voor de liederen strikt aan de tekst van het programma te houden en bij het eindigen van de plechtigheid, na het zingen van « De Vlaamse Leeuw », ingetogen en waardevol het dodenveld te verlaten. — Men geve geen gehoor aan agitatie van mogelijke uitdagingsagenten.

Politieverordening voor Diksmuide. — Alle vervoer met auto's en voertuigen wordt geschorst op zondag 22 augustus, vanaf 10 u. te Diksmuide : in de Weststraat, IJzerlaan en Brug over de IJzer — te Kaaskerke : even voorbij de Spooroverweg tot aan de IJzerbrug en vanaf de Kalvarieberg (IJzerdijk) tot aan de Spoorwegbrug. Vanaf zaterdagmiddag 21 tot zondag 22 augustus 1965 is het staan met kramen verboden. Het leuren en bedelen, alsook het plaatsen van spandoeken, is gedurende het voormeld tijdperk verboden over heel Diksmuide.

Parkeerterreinen (genummerd van 1 tot 10) zijn voorzien voor auto's en autocars komende uit de 4 verschillende richtingen. Officieel vastgestelde parkeerprijzen : 10 fr. voor personenwagens en 20 fr. voor autocars.

Het Vlaamse Kruis zal, zoals elk jaar, verscheidene hulpposten in en om de Bedevaartweide inrichten. De verzorgers dragen een witte armband met zwart-gele ronde ; de dokters hetzelfde kenteken met zwarte dwarsstreep.

Op zaterdagavond. — Op zaterdag 21 augustus, te 20,30 u. zal de Paxpoort en het IJzermonument volledig belicht worden.

De militaire begraafplaatsen van West-Vlaanderen zullen op zaterdag en zondag 22 augustus tot 8 uur 's avonds open zijn.

Tijdelijk postkantoor. — Ter gelegenheid van de 38e IJzerbedevaart en de plechtige inwijding van de nieuwe IJzertoren zal op zaterdag 21 van 12 tot 18 u. en zondag 22 augustus 1965, van 9 tot 11 u. en van 14 tot 20 u., in de kript van het nieuw IJzermonument, IJzerdijk 2, te Diksmuide, een tijdelijk postkantoor funktioneren.

Een bijzondere datumstempel ter herinnering aan de inwijding van de toren zal er gebruikt worden.

De postzegelverzamelaars die de afstempeling van al dan niet op briefwisseling geplakte geldige postzegels wensen te bekomen kunnen zich op voornoemd kantoor aanbieden.

KNOKKE

Onze goede vriend Gies Cosyns stelt tot 30 september zijn schilderwerken ten toon in de zaal Zeedijk 115 te Knokke.

DENISE DE WILDE
de nieuwe waardin van het
VLAAMS LOKAAL "AMADOU"
Amerikalein 78 (hoek Verbondstraat)
Antwerpen
nodigt U uit op vrijdag, 10 september 1965, om er de verandering van uitbating te vieren.
☐
Bieren MAES en alle buitenlandse bieren.

OOK JIJ KAN BOUWEN !!

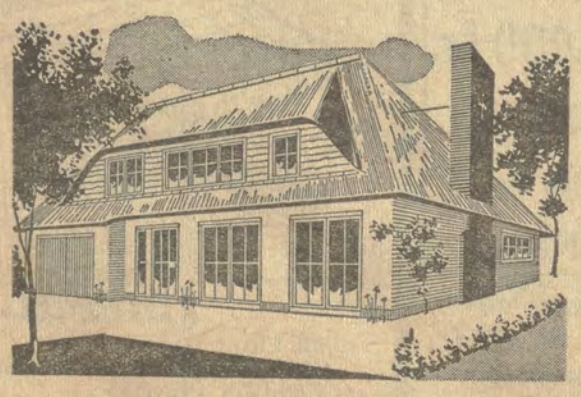

MET EEN KLEINE SOM IN HANDEN...

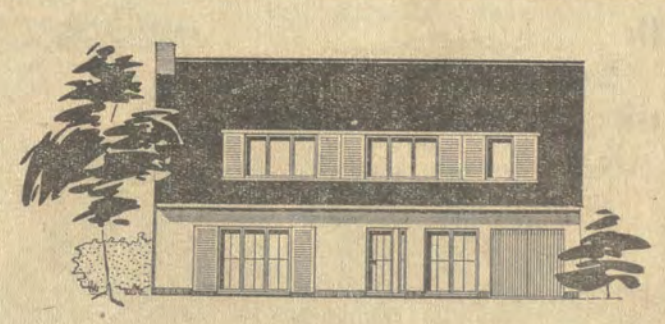

Mooie landelijke villa, ekonomische stijlvolle halve villa, ruime standingvolle meesterwoningen op de nieuwe verkaveling te KONTICH - EDEGEM - GROOT-BIJGAARDEN - GENK - GENT - enz ...

Een bedrag in dienst van DEGELIJKHEID - SCHOONHEID aan WERKELIJK SOCIALE PRIJZEN

VANAF F 500.000,- Akte in handen.

SLECHTS EEN ADRES :

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N. V.

ANTWERPEN	GENT	GENK
Meir 18	*Onderbergen 43*	*Molenstraat, 39*
(03)32.92.18	(09)25.19.23	(011)544.42

BEWEGINGSLEVEN

ANTWERPEN

LIER-DUFFEL

Zitdagen van Ludo Sels.

Op de 1ste en 2de donderdag van de maand.

Te Koningshooikt bij Van de Wijngaert, Leopoldplaats, van 13 uur 30 tot 14 uur 30.

Te Lier in café EikenBoom, Grote Markt, van 14 uur 45 tot 15 uur 15.

Elke donderdag van de maand te Duffel bij Van Loven aan de kerk van 16 tot 17 uur.

LIER

38ste IJzerbedevaart.

Op 22 augustus legt de Vlaamse Kring Lier, haar jaarlijkse gewoonte, een autocar in naar Diksmuide. Vertrek te Lier 7 uur stipt. Bijeenkomst Grote Markt. Inschrijving 150 fr. bij : Antoon Sol, Antwerpsesteenweg 70; M. Alaers, Kesselsesteenweg 19; S. Vergauwen, Tramweglei 13; Café Den Hoorn, Koning Albertstraat 8.

Voor Berlaar : Walter Luyten, Liersesteenweg 140, tel. 03-706193.

MERKSEM

Dankbetuiging.

Mevrouw we W. Jansen-Backx verzoekt ons langs deze weg, ook in naam van hare kinderen, al de vrienden en simpatisanten van de Volksunie oprecht te bedanken voor de vele blijken van medevoelen en vriendschap bij het afsterven van haar echtgenoot Willem.

38ste IJzerbedevaart.

Voor het afsluiten voor de inschrijving tot deelname, 15 augustus, waren de twee afgehuurde autocars volzet. De inrichters van de reis doen al wat mogelijk is om het te regelen dat eenieder tevreden zal zijn.

Wij dringen er op aan dat ieder deelnemer tijdig op de vertrekplaatsen aanwezig is. Oude Barreel en aan de Oude Kerk, St. Bartholomeus. Vertrek te 7 uur.

Tentoonstelling.

Wij dringen er bij al onze leden en simpatisanten op aan, tijdens de Merksemse kermisdagen een bezoek te brengen aan de tentoonstelling in de school St. Bartholomeusstraat, onder het moto ik heb een hobby, en ingericht door de Kring Groeninghe.

De tentoonstelling is toegankelijk op zaterdag 28 augustus, van 15 tot 21 uur, zondag 29 augustus tussen 10 en 21 uur, maandag 30 augustus van 15 tot 21 uur.

En wie met de kermisdag op wandel is vergete niet een bezoek te brengen aan ons lokaal Tyl, Bredabaan 298.

Gelukwensen.

Aan onze goede vrienden Emiel Van Mol en zijn gade bieden wij onze beste wensen aan bij de geboorte van hun eerste zoon, Emiel.

BORGERHOUT

Naar de IJzerbedevaart.

Al de leden Volksunie afdeling Borgerhout, alsook simpatisanten kunnen tegen zeer voordelige voorwaarden mede naar de IJzerbedevaart, met autocars ingelegd door VOS.

Voor alle verdere inlichtingen wende men zich tot de voorzitter van de afdeling, de heer F. Geerts. Bouwhandelstraat 107, Borgerhout, tel. 39.24.18.

OOST-VLAANDEREN

LEBBEKE

IJzerbedevaart 1965.

Zoals reeds gemeld neemt onze afdeling deel aan de IJzerbedevaart 1965. Vertrek om 7 uur met autokar in ons lokaal «Inter-Nos».

Na de IJzerbedevaart toeristisch uitstapje aangepast aan de weersomstandigheden. Dus afspraak op 22 dezer.

K.O.O.

In de Kommissie van Openbare Onderstand hebben wij een machtspositie veroverd daar de vrienden Pieter Verleyzen (effektief) en Julien Du Bois (plaatsvervanger) als lid werden verkozen. Voor de eerste maal in de Lebbeekse politieke geschiedenis werden uitgesproken Volksunie-mensen in de Kommissie verkozen. Zijn er mensen in uw omgeving die een beroep op de Openbare Onderstand wensen te doen stuur ze dan bij bovenvermelde vrienden. Geef hun de kans zich verdienstelijk te maken.

WEST-VLAANDEREN

ASSEBROEK

Voor het sociaal dienstbetoon houdt gemeenteraadslid R. Reynaert spreekuur iedere donderdagavond van 20 tot 21 uur en dit bij hem thuis : Gen. Lemanlaan 26.

BLANKENBERGE

Naar de IJzerbedevaart!

Er wordt op 22 aug. a.s een bus ingelegd naar de IJzerbedevaart. Prijs per persoon : 60 fr. Inschrijvingen en vertrek te Blankenberge aan het Rubenshof, Weststraat 79, Blankenberge.

BRUGGE

Uitbaters gezocht.

Met het oog op het volledig klaarkomen van het Vlaams tehuis « Breugelhof », J. Suveestraat 2, Brugge, worden kandidaat-uitbaters verzocht zich aan te bieden bij de voorzitter van de beheerraad, dhr Edm. Sintobin, Polderhoeklaan 4, St. Kruis. Gedurende de werken blijft het Vlaams tehuis toegankelijk iedere avond vanaf 19 uur.

Dienstbetoon.

Volksvertegenwoordiger P. Leys en de provinciale raadsleden A. Devriendt en G. Van In houden afwisselend zitdag in het Vlaams tehuis « Breydelhof » en dit elke zaterdagvoormiddag van 11 tot 12 uur.

DIKSMUIDE

Bormstentoonstelling.

Geopend : zaterdag 21 oogst 65 van 16 tot 23 uur, zondag 22 oogst 65 van 10 tot 22 uur, Admiraal Ronarchstraat 3 (zijstraat van de markt) Diksmuide.

Jaarlijkse verbroederingsavond.

Ingericht door de Vlaamse Vrienden Diksmuide.

Gezellig samenzijn in het kader van de IJzerbedevaart.

Samenzang. Deklamatie. Goed Vlaams Orkest.

Vlaams huis, IJzerlaan 83, Diksmuide.

Zaterdag 21 augustus (vooravond IJzerbedevaart).

OOSTENDE

IJzerbedevaart.

De jaarlijkse IJzerbedevaart was en blijft één der voornaamste treffpunten van ons strijdend volk. De betekenis van dit groots huldebetoon aan hen die voor Vlaanderens vrijheid hebben gestreden blijft onaangetast en de bezieling welke wij van de IJzerbedevaarten meedragen blijft voor ons onvervangbaar. Daarom roepen wij iedereen op om door hun aanwezigheid op de IJzervlakte de eis voor zelfbestuur kracht bij te zetten.

Franse sermoenen aan de kust.

« De Franse sermoenen worden alleen gehouden om finantiële redenen ». Dat is de mening van bijna alle priesters die wij daarover spraken. Daarom moet ieder gezond-denkend katoliek protesteren tegen het in stand houden van die franse sermoenen. Toon dat ge niet akkoord zijt en verlaat de kerk. Het grote incident is juist het gebruik van de Franse taal.

ROESELARE

Gemeenteraad.

De laatste zitting van 2 augustus laatstleden, kende een kalm verloop.

De VU-fraktie had terug de dagorde zorgvuldig ingestudeerd.

Het voornaamste punt was deze aangaande de verkeersregeling in de stad; het zogenaamde « Plan Lobel » betreffende het parkeerverbod in de Noord- en Ooststraat.

Dat plan was dan ook de aanleiding tot een eerder langdurige diskussie.

In één van zijn tussenkomsten vroeg Mik Babylon aan burgemeester De Man om het punt aangaande de Noord- en Ooststraat, te verdagen.

Niettegenstaande alles, werd het plan Lobel er toch volledig doorgehaald.

Zullen de heren schepenen en Oud-Minister De Man, nu nog niet begrijpen dat het oprichten van diverse kommissies (ook van verkeer) noodzakelijk is.

Vooraleer de punten met gesloten zitting aan te vangen, vroeg Mik terug het woord om te vernemen hoe het eigenlijk staat met het probleem van de schouwburg, nu verschillende maatschappijen voor het komend seizoen niet in de gelegenheid zijn op te treden door het wegvallen van Schouwburg Patria.

ST KRUIS t

De afd. St. Kruis was de eerste afd. om de stichting van lokale kernen te propageren. Aldus werden hernieuwde kontakten gelegd te Moerkerke en te Damme.

zoekertjes

Wie een loopbaan met toekomst zoekt, stelt zich onverwijld in verbinding met de « Erasmusschool » Mechelen : Lange Ridderstraat 36. Leuven : Bondgenotenlaan 84 Aalst : Priestr Daensplein 2).

Kosteloze plaatsingsdienst!

30-jarige met ondervinding, zoekt werk als vertegenwoordiger. Schrijven aan blad onder LV 33.

Dame 45 j. tweetal. echtgen. getr. zoekt in Bruss. agglom. bezigheid in handel of and. Gevr. 5 d. week, geen hoog loon, alleen menselijkheid en begrip. Uitst. rf.

Bureel blad N.T.M.

DE VOLKSUNIE WEEKBLAD

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE

REDAKTIE :

Mr Fr. Van der Elst, Hoofdredakteur

T. van Overstraeten, Redaktiesekretaris.

S. De Lie, Wim Jorissen, lic. W Luyten, R. Mattheyssens, W Cobbaut, M. Babylon, E. Slosse, dr L. Wouters, J Dierickx.

Leden.

Alle briefwisseling voor redaktie naar :

Rotatyp, Sylv. Dupuisl., 110 Brus 7. - Tel 23.11.98

Beheer :

Maurice Lemonnierl. 82 Brussel 1. Tel. : 11.82.16.

Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement : 220 F.

Halfjaarlijks : 130 F.

Driemaandelijks : 70 F.

Abonnement buitenland : 350 F.

Steunabonnement : 500 F. (minimum).

Losse nummers : 6 F.

Alle stortingen voor het blad op postrekening : 1476.97, Volksunie - Brus. 1

Verantw. uitg. Mr F. Van der Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 12.

DEZE WEEK OP UW SCHERM

ZONDAG

14.30 : Internationaal landbouwmagazine — 15.00 : Paardesport. Rechtstreekse reportage van de Europese dressuurkampioenschappen, gehouden te Kopenhagen — 16.00 : Frans wielerkampioenschap op de weg — 16.30 : De Flintstones (95e afl.) — 18.45 : Klein ,klein kleutertje — 19.05 : Raketten in de duinen, avonturenfilm voor de jeugd — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Stel je voor — 20.20 : Sportweekend — 20.45 : Sextet, een internationaal variétéprogramma — 21.30 : Box en Cox, klucht van John Maddison Morton — 21.55 : Hollywood en zijn sterren. 13e afl. : De zwaardvechters — 22.20 : Jazzprisma. Spiritual- en gospelfestival 1965 — 22.45 : TV-nieuws.

MAANDAG

19.30 : Richard Leeuwehart. 31e afl. : Het zegel van de Koning — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Stel je voor — 20.25 : Openbaar kunstbezit «Payottenland» door Jean Brusselmans — 20.35 : Haben, drama van Julius Hay — 22.30 : TV-nieuws.

DINSDAG

19.30 : Teletaalles : Engels. 34e les : Walter and Connie at the museum — 19.45 : Filmmuseum van de schaterlach. Een vindingrijk garagehouder, met Billy Bevan — 20.00: TV-nieuws — 20.20 : Stel je voor — 20.25 : De schelmen, 12e afl. : De sheik van Dugharra — 21.15 : Dossier amateurisme, een enquête over de liefhebberssport — 22.05 : Gastprogramma. De liberale gedachte en actie — 22.35 : TV-nieuws.

WOENSDAG

19.30 : Televisum — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Stel je voor — 20.25 : 't Is maar een woord — 21.00 : Speelfilm : De Generaal della Rovera, drama van Roberto Rossellini met Vittoria de Sica, Anne Vernon en Hannes Messemer — 23.00 : TV-nieuws.

DONDERDAG

19.30 : Teletaalles : Engels. 35e les : Walter and Connie on the stage — 19.43 : De smokkelaars. 4e afl. : Het geheim van de vervallen abdij — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Flintstones. 96e afl. : Fred in eer hersteld — 20.50 : Rina Pia Show — 21.15 : Penelope — 21.45 : Moed en karakter in de politiek. Tweede afl. : Mary S Mac Dowell — 23.35 : TV-nieuws.

VRIJDAG

19.30 : Teletaalles : Walter plays football — 19.45 : Internationaal jeugdmagazine — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Tienerklanken — 20.55 : Ten huize van Dirk Vansina, essayist en dichter — 21.45 : TV-nieuws — 21.50 : Skopje '63. Filmmontage over de aardbeving, die Skopje teisterde.

ZATERDAG

19.30 : Tijd voor U — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De wijagenten : De belangrijkste dag van het jaar (30e afl.) — 20.50 : Sextet — 21.45 : Suspens : « De vijf foto's » — 22.45 : TV-nieuws.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF
TURNHOUTSEBAAN 102 BORGERHOUT — TEL. 35.17.83
Bijhuizen : Antwerpen : Diepestr. 84-86. Tel. : 31.01.18
Deurne : Califortlei 60. Tel. : 36.25.22
Begijnenstr. 39-41. Tel: 33.47.24

SCHUIMRUBBERMATRASSEN
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
RESSORTMATRASSEN
(Brevet 529768)
met
Gebreveteerde karkassen
(Brevet 512767)

fabrieken "STAR"
TE ZELE (O. VL.)
GEWATTEERDE BEDSPREIEN
WOLLEN DEKENS
Tel. (052) 44641 en 44642.
Indien U geen verkoper in uw omtrek kent stuur ons een kaartje en we zenden U het adres van de dichts bijgelegen verkoper Star Zele.

ANTWERPEN

DEURNE
IJzerbedevaart.

De prijs van de reis bedraagt 120 fr. per persoon (tiket voor de IJzerbedevaart niet ingebrepen).

Vertrek op 22 augustus om 7 uur stipt op volgende plaatsen : hoek Turnhoutsebaan en Frank Craeybeckxlaan (Sarma); St. Rochusstr.

Inschrijvingen op volgend adres: Van de Cauter, De Sevillastraat 100, Deurne (Z).

HOBOKEN
IJzerbedevaart 1965.

De prijs voor de reis werd op 110 fr. gehouden.

Wij vertrekken te 6 uur op de Kioskplaats. Aankomst te Diksmuide rond 9 uur. Na de plechtigheden wordt er gegeten en dan vertrekken we naar de kust. Te Nieuwpoort houden we halte. We vertrekken dan tijdig genoeg om rond 22 uur weer thuis te zijn.

KAPELLEN

De Vlaamse Club « 't En zal » legt een autobus in naar de IJzerbedevaart te Diksmuide op 22 augustus a.s. De prijs is vastgesteld op 150 fr. Na de plechtigheden bij het nieuwe IJzermonument staat er nog heel wat op het programma.

Om inlichtingen te bekomen en inschrijvingen te doen kunt U terecht op volgende adressen :

Mr Lenaert, Bevrijdingslei 29 Kapellen

Mr D'Hond, Dorpstraat 38, Kapellen, tel. 74.36.08.

Café « Terminus », Antwerpsesteenweg 107, Kapellen, tel. 74.29.91

Mr Schonkeren, Partisanenstraat 110, Kapellen-Putte, tel. 74.46.62.

MECHELEN
IJzerbedevaart.

De Volksunie-Vriendenkring «Op Sinjoorke » legt een bus in naar de IJzerbedevaart op 22 augustus aanstaande, met toeristische terugreis. De prijs bedraagt 125 fr. Inschrijving in « Op Sinjoorke », telefoon 11106.

MERKSEM
IJzerbedevaart.

Zoals wij reeds vroeger meedeelden, werd door de zorgen van de Kring Groeninghe in samenwerking met VOS een prachtige autocar ingelegd voor de reis naar Diksmuide op zondag 22 augustus. De prijs per deelnemer is 130 fr. De derde inschrijver van een familie betaalt 90 fr

Inschrijven in « Tyl », Bredabaan 298; secretariaat VU, Em. Lemineurstraat 33 (tel. 45.57.77); secretariaat Groeninghe, E. Van Mol, Van Aertselaarstraat 50.

WILRIJK
IJzerbedevaart.

De prijs bedraagt 120 fr per persoon (kinderen beneden de 12 jaar betalen slechts 75 fr). Er dient liefst onmiddellijk bij de inschrijving afgerekend te worden Het vertrekuur is vastgesteld op 6.30 uur aan de « Lange Wapper » (hoek Juul Moretuslei en Heistraat).

BRABANT

ERPS-KWERPS - KORTENBERG

Speciale bussen worden ingelegd naar de IJzerbedevaart op 22 augustus.

Prijs 120 fr. voor volwassenen, 60 fr. voor kinderen tot 18 jaar.

Inschrijving en nadere inlichtitngen bij :

De Koninck Georges, De Merodestr. 15, Everberg.

Penninckx André, Dorpstr. 15, Meerbeek, tel. 59.61.14.

Aerts Rik, Erpsestr. 11, Nossegem, tel. 59.61.14.

Van Rillaer Rik, Sterckxstr. 31, Steenokkerzeel, tel. 51.86.97.

De Winter Albert, St. Michielsstr. 6, Veltem.

Van Beneden Martha, V. Dewalspl. 5, Kortenberg.

Van Biervliet Luc, Hofstr 74, Kortenberg.

Claes Denis, Engerstr. 147, Erps-Kwerps.

Sannen Herman, Vissegatstr. 5, Erps-Kwerps, tel. 59.74.73.

Vincx Jef, Mechelsestwg. 67, Erps-Kwerps, tel. 59.60.24.

LIEDEKERKE

Onze afdeling legt een autocar in voor de reis naar Diksmuide bij de eerstkomende IJzerbedevaart. Na de plechtigheid te Diksmuide doen wij nog een uitstapje naar de streek van Ieper en de Vlaamse bergen om ons ten slotte op de terugweg naar huis nog eens gezellig te vermaken.

Inschrijvingen hiervoor worden ingewacht bij bestuurslid Jos Neukermans, Opperstraat, of in het lokaal « Café Kapelleke ».

LAKEN
IJzerbedevaart.

Wij leggen samen met Davidsfonds op zondag 22 aug. een bus in naar de 38ste IJzerbedevaart. Prijs 150 fr. (kinderen tot 12 jaar 105 fr.). Vertrekuren : 7 uur Heizel (kerk); 7 uur 5 hoek Mutsaartlaan - Pagodenlaan; 7 uur 15 Gemeenteplein Laken (hoek Thielemansstr.); 7 uur 25 Jette (Kard. Mercierpl.).

Inschrijvingen bij : Thiebaut R., Neyberghl. 188 (tel. 26.64.51) of Van Lommel, Mellerystr. 42 (tel. 78.30.51).

MERELBEKE
IJzerbedevaart.

Tussen vertegenwoordigers van Davidsfonds, Vlaamse Volksbeweging, VOS, KSA, VNJ, Chiro werd op 11 juli overeengekomen vanaf dit jaar een Sneyssens-karavaan uit het Land van Rode naar Kaaskerke in te leggen

Vertrekpunten : 7 uur, Merelbeke-Station; 7 uur 15 Merelbeke-Dorp (kerk); 7 uur 45 Gavere, op de Markt.

Inschrijvingen bij : A. Bogaert, Kard. Mercierlaan, Gentbrugge; W. De Rijcke, Scheldestraat 9, Gavere; Jos G., Laan der Weggevoerden 6, Merelbeke.

Kolportages.

De propagandisten worden opnieuw verwacht voor de kolportages van de maand september. Eerste tocht naar Wetteren-ten-Ede, op speciaal verzoek van de zusterafdeling Melle, die inmiddels reeds flink van wal stak. Op zondag 5 september, allen opnieuw op post, om 9 uur in het Berkenhof!

SINT - AGATHA - BERCHEM

Het komitee voor de Bedevaart naar de Graven van de IJzer, afdeling Sint - Agatha - Berchem organiseert een reis per autocar naar de Bedevaart te Diksmuide.

Na afloop van de plechtigheid op de bedevaartweide volgt een gezellige tocht naar de kust.

Deelnemingsprijs : 160 fr. (erkenningsteken voor de bedevaartplechtigheid inbegrepen).

Vertrek : 7.30 stipt aan het parkingsplein voor de gemeenteschool.

Inschrijvingen : Koekelberglaan 6, St.-Ag.-Berchem Tel.: 25.76.33.

LIMBURG

HERDEREN

Door de afdeling wordt op zondag 22 augustus een reis per autobus ingericht naar de IJzerbedevaart, waar de IJzertoren zal worden ingewijd.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot het afdelingsbestuur.

OOST-VLAANDEREN

BEVEREN-WAAS
Naar de IJzerbedevaart.

Prijs 110 fr.

Inschrijvingen :

Braem Andre, Bisschop Triestlaan 44.

Bosman Fil, De Brownestraat 28, tel. 758415.

V. Remoorter W., Vesten 39, tel. 75.75.70.

EEKLO

Volgende maand wordt ons « Vlaams Huis » te Eeklo geopend.

Zeer goede ligging in het centrum van de stad.. Wij zoeken sympatieke lokaalhouder. Zeer goede bijverdienstte. Schrijven : Seghers, Koningin Astridplein 5, Eeklo. Tel. 09-77.26.00.

GENT
IJzerbedevaart.

VOS-Groot Gent, in samenwerking met alle Vlaamse verenigingen, legt autobussen in naar Kaaskerke - Diksmuide. De twee cars vertrekken om 8 uur stipt aan lokaal Roeland, Korte Kruisstraat 3, Gent. Na de plechtigheid verblijf tot 16 uur te Diksmuide, waarna de ene bus terugreist over Middelkerke - aan - Zee, de tweede via Roeselare, stad van Berten Rodenbach. Terug te Gent rond 19 uur.

De prijs is vastgesteld op 85 fr. (vijf en tachtig) per persoon, fooi voor chauffeur inbegrepen.

Waar inschrijven? Vlaams Huis Roeland, Korte Kruisstr. 3, Gent. Aers Jan, Voorhoutkaai 9, Gent, De Mulder A., Kortrijkse stw. 247. Gent. Raman L., Loodsenstr. 66. Gent.

LEBBEKE
IJzerbedevaart 1965.

Onze afdeling neemt deel aan de IJzerbedevaart van zondag 22 augustus e.k.

Inschrijvingen voor de reis met autocar aan 100 fr. per persoon in ons lokaal « Inter-Nos ». Vertrek om 7 uur, na de IJzerbedevaart toeristisch uitstapje.

MACHELEN - OLSENE - ZULTE

Personen die de reis naar de IJzerbedevaart willen meemaken, kunnen zich wenden tot de sekretaris, de heer Julien Van Hauwaert, Hoeiestraat 3 te Machelen-Leie.

MEETJESLAND
Naar de IJzerbedevaart

Waarloos : inschrijven bij A. Van Holderbeke. Stationsstraat 6.

Eeklo : inschrijven bij G. Seghers, Kon. Astridplein 6.

Sleidinge : inschrijven bij J. Verplaetse Dorp 65.

Lembek : inschrijven bij R. Beelaert, Ledestraat 10

Feestavond.

Alle Vlaamsgezinde Meetjeslanders worden verwacht op onze gezellige feestavond zondag 22 augustus, in de zaal « Cambrinus », Schoolstraat 10 te Waarschoot. Verwelkoming van de bedevaarders uit Eeklo, Zomergem Evergem, Belzele, Lovendegem Lembeke, Maldegem, Sleidinge, Watervliet, Waarschoot, enz.

ST AMANDSBERG

Op zondag 22 augustus e.k., dag der IJzerbedevaart, vertrekt de 2de Jef Goossenaertskaravaan vanuit St Amandsberg naar Diksmuide Het vertrek heeft plaats om 8.30 u. op de Alfons Braeckmanlaan voor het huis nr 177.

WEST-VLAANDEREN

KORTRIJK
Avondfeest.

Kaarten voor ons avondfeest, dat plaats vindt op 25 sept. in de zaal « Troubadour » te Bissegem, zijn te verkrijgen in ons lokaal.

Het gekende orkest « de Melorytmers » speelt ten dans.

MENEN
Stichting afdeling.

Een praktisch ingerichte afdeling is onmisbaar; daarom ware het ons een groot genoegen nog meer jongeren te verwelkomen om gezamenlijk dit doel te bereiken.

Onze vrienden uit Rekkem zijn eveneens welkom.

Meld u aan bij de heer Andries Dutry, Wahisstraat 174, Menen.

Naar Diksmuide.

Te 9 uur 30 vertrekken wij gezamelijk per karavaan in de Wallecanstraat; versier en bevlag uw auto. Propagandamateriaal kan ter plaatse verkregen worden.

Verlof: **BLANKENBERGE**

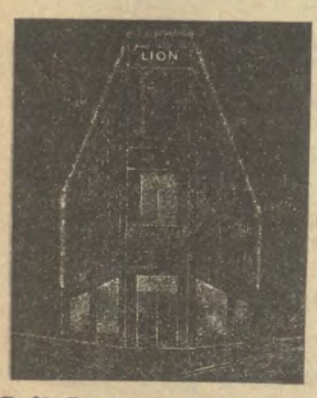

Café-Restaurant-Pensioen
RUBENSHOF
Weststraat 79
Telefoon (050)41571
Vlaamse gezelligheid

DORTMUNDER
Thierbrauhof I
te Leuven
Alle zater- en zondagen
Opper Beieren orkest.
Stemming - plezier.
Alle dagen, 's middags en 's avonds beste keuken, niet duur.
Vanaf 's morgens tot 's nachts koud buffet en koffie.
Bijzonder ingericht voor groepsreizen scholen enz...
Parking voor honderden autobussen en auto's.
Alles prima verzorgd en goedkoop.

DORTMUNDER
Thierbrauhof II
Groenplaats 33 te Antwerpen
prima koud buffet.
Open dag en nacht.
Zalen voor vergaderingen, enz.
Van nu af Staf Wouters aan de tapkraan.

DORT-BIERKELDER
Oude Markt 22 Leuven.
Schoonste bierkelder van het land.

■

Niet vergeten dat men in de drie lokalen de echte Dortmunder Thierbrau drinkt met de 2 Hertjes.

DORT THIERBRAUHOF III
langs autosnelweg Antwerpen-Aken, Tessenderlo.

DORT THIERBRAUHOF IV
Autosnelweg Aalst,
Café-rest. (1000 pl.)
Ruime parkeergelegenheid

MAATKLEDING Volgens hypermoderne methode
G.BERGERS
★ Perfekte pasvorm
★ Prima afwerking
★ Snelle bediening
Sint-Jans-Vliet 19 (Kleine Tunnel) **Antwerpen**
Tel. 33.91.65

Aanbevolen Huizen

HERBERGEN

Bezoek het « Veerhuis » te St-AMANDS a.d Schelde
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant » in het Vlaams Huis « PETER BENOIT »
Frankrijklei 8, Antwerpen

Op doorreis te Aalst : bezoek het Vlaams Huis « DE VRIENDSCHAP »
Kerkstraat 9
(bij de Grote Markt)

Bar - Bowling - Buffet
OOSTHOEK
Oosthoekstraat 17
KNOKKE - Tel. 63.811

VLAAMS HUIS
IJzerlaan 82 Tel. (051)50749
DIKSMUIDE
Uitbater Leo Vreese
Feestzaal voor groepen

ELEC. APPAR.

Vermindering vr lezers VU Huish. App. - Radio-T.V.-bandopnemers...
37.92.57 ELAGRO 38.74.68
De Damhouderstr. 23. Ant.

BOUWEN - WONEN

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS Deurne Z.
Van Havrelei 70 T 35.63.17
Agent : De Coene, Kortrijk

Plastic vloer en trapbedekkingen. Deliflex - Tapiflex enz. Inlichtingen :
Claessens-Cornelis Schutstr. 18, Deurne T. 36.13.12

Voor uw modern interieur
EURO-DOMI
Kruidtuinlaan 6, Brussel
met Geschenken-kelder

Bouw-, veranderings- en herstellingswerken
SEGERS Adriaan
Steynstraat 187
Hoboken - Tel. (03) 37.43.81

BOEKEN - TIJDSCHR.

Voor al uw Vlaamse lektuur
EEN ADRES :
Boek- en dagbladhandel
Paul BEQUET
Nassaustraat 6. Antwerpen

HOTEL - RESTAURANT

BLANKENBERGE
« Rubenshof »
Weststr. 79, T.: (050)41571
Lokaal Volksunie
Kamers-pension

« Vlaams Huis » Knokke
Kamers - vol pension - gezellige sfeer
Vermindering v. groepen.
Elisabethl 105. Tel. 632.70

Vlaams Huis Breughel
de Smet de Naeyerlaan 141
BLANKENBERGE
Telefoon : (050)41637
Vol. Pension - 30 kamers

MIDDELKERKE
« Vlaams huis Were Di »
de Smet de Naeyerlaan 19
Gezellige Vlaamse sfeer

UURWERK

Zwitserse uurwerken
bij meester uurwerkmaker
SLAETS
Dewinterstr. 11, Oudergem
T. 72.45.43. Terminus tr. 35
10 % korting v. leden V.U.

OMVER EN ER OVER

Toon van Overstraeten

DE IJzerbedevaart zal dit jaar — hoe kan het anders ? — vooral in het teken staan van de herbouwde toren. Wij beseffen volkomen dat wij niets nieuws zeggen wanneer wij verwijzen naar de symbolische waarde van het herrezen IJzermonument. Toch dient nog eens onderstreept het gelukkig samentreffen van de afwerking van de toren en van de vernieuwde en versterkte Vlaamse weerbaarheid, zoals ze o.m. tot uiting kwam in de 350.000 Vlaamsnationale stemmen bij de jongste verkiezingen.

Er is een man geweest die twintig jaar geleden zegde : « hij ligt er en hij ligt er goed ». Die man heeft zopas zijn eerste-rangsrol op het politieke toneel geruild voor een bescheidener figurantentaak. Tussen zijn beruchte uitspraak en zijn afscheid als premier ligt een periode van twee decennia : jaren aanvankelijk van volkomen Vlaamse machteloosheid en van nadien geleidelijk en langzaam herstel der Vlaamse macht.

De periode der Lefèvres is in meer dan één opzicht afgesloten : hij staat er, hoger dan ooit, en hij staat er goed.

ONDANKS het feest om de nieuwe toren zal morgen de IJzerbedevaart wel weer zo ongeveer verlopen volgens het sinds vele jaren geijkte schema : de mis, de samenzang, de bloemen en vlaggen, de toespraken die veelal op de toon en niet op de inhoud worden beoordeeld, de eed van trouw. Wien de echte geest van de IJzerbedevaarten — de geest van de IJzer — vreemd is (en ook op de weide zijn er heel wat zo), zal de plechtigheid slechts beoordelen op grond van dit ritueel en van deze uiterlijkheden. Hem ontgaat de waarachtige betekenis ervan.

De IJzerbedevaart is een massale belijdenis van een indivuduele verbondenheid met het testament van de IJzer. Wie op de vlakte rond de toren staat, zonder dat hij voor zichzelf zijn relatie en zijn band met de IJzer en de IJzerjongens heeft duidelijk gemaakt, is niet op de bedevaart geweest.

Het vraagt verbeelding én moed om minstens eenmaal per jaar in de vlakte te staan, zich weg te denken uit de massa en terug te gaan naar het verleden — dat verleden waarin de opstandige hand de illegale boodschap van het Vlaams verzet doorgaf van loopgracht naar loopgracht. Het vergt moed om zich héél de ontzettende draagwijdte van deze boodschap voor ogen te halen — en er zich dan voor de rest van het jaar en van het leven naar te richten.

IN het muzeum van de toren worden ze bewaard : de onooglijke vergeelde papiersnippers die — voor wie er geen persoonlijke en directe band mee voelt — er uitzien zoals oud vergeeld papier er in alle muzea ter wereld uitziet. Wiens hart echter meekijkt, ziet ze anders : hij beseft de ontzettend tragische betekenis van de verbruinde bloedvlek, hij geeft zich rekenschap ervan dat het bezit en het doorgeven van de snippers eenmaal een revolutionaire daad hebben betekend die ook als dusdanig werd gesanktioneerd : strafkamp en tuchtkompanie of de dood in het verloren peleton in de smerigste sektoren van het front.

Gaan jonge mensen, gerijpt en gelouterd door jaren onbarmhartig frontleven, voor een gril de gevangenis of de dood in ? Wat was het, dat een halve eeuw geleden sterk genoeg was om verstandigen én eenvoudigen, eerlijke berekenaars én spontane zelfverloochenaars in verzet te doen komen tegen de ijzeren tucht van het frontleger ?

NA jarenlang de dodendans ontsprongen te zijn, waagt men niet zijn hachje voor een gril en begeert men niet — met inzet van de eigen veiligheid en het eigen leven — het halve. De frontbeweging, dat was de rebelse greep naar het hele : totale inzet voor totale oplossingen. Aan de onmetelijke offers die gebracht zijn, kan men de onmetelijke opstandigheid en betekenis van de IJzerboodschap aflezen.

In de vergeelde snippers vinden we ze : « Men kan hervormingen genoeg uitdenken, maar Vlaanderen is geestelijk zo ziek geworden na al die eeuwen, dat het een radikale kuur nodig heeft. De meest radikale zal de beste zijn. Vlaanderen moet niet alleen bestuurlijke scheiding, maar zelfbestuur in een hartelijke bondsstaat België wensen ».

« Zelfbestuur in een bondsstaat » : onloochenbaar in vier woorden het hele federalistische programma. En ter herinnering aan hen die zich, terwijl zij het halve begeren, ten onrechte beroepen op het offer van de IJzer : « Men kan hervormingen genoeg uitdenken... ».

WAT zin heeft het inderdaad, het offer te gedenken wanneer men weigert kennis te nemen van het testament dat het offer bekroonde ? Te Diksmuide staat ieder van ons in de eerste plaats tegenover zijn eigen geweten en tegenover zijn eigen verantwoordelijkheid. Aan niemand van ons hoort het toe, te beslissen : die is hier op zijn plaats en die niet.

Maar wie vrijwillig politieke verantwoordelijkheid heeft genomen én door zijn aanwezigheid zich wenst te beroepen op de nalatenschap van de frontbeweging, en wiens daden publiek en voortdurend bewijzen dat hij het hele verloochent voor het halve, hém kan publiek de vraag gesteld worden : wat nut haalt gij uit het storten van hun bloed ?

DE IJzerbedevaart kent geen partijen en gezindheden, mag ze ook niet kennen. De IJzerbedevaart mag en moet echter de plaats van het gewetensonderzoek zijn, waar ieder voor zich heeft uit te maken of hij werkelijk zijn daden en verantwoordelijkheden richt naar de grote boodschap. En het is goed, dat na dat individuele gewetensonderzoek de gemeenschappelijke en publieke belijdenis komt van de eed. Wie zich zo in een gemeenschap van gelijkgezinden met opgestoken vingers verbindt op het testament, hem mag publiek rekenschap gevraagd worden van zijn daden.

Aan het front groeide de Vlaamse beweging uit tot volksbeweging en werd meteen het fundament gelegd voor de onafhankelijkheidsgedachte, het zelfbestuur. Dat is het onvervalste testament. En even duidelijk werd ons de geest, de rebelse en veroverende geest nagelaten, waarin de mannen van de IJzer het testament wensten te verwezenlijken : de oude fronterskreet « omver en er over ».

Morgen moeten wij allen samen weer beseffen dat het gaat om het hele en om de gehele geestdriftige inzet : omver en er over. Het is niet de geringste betekenis van de IJzerbedevaart, ons allen gezamenlijk te herinneren aan onze opdracht en de stijl waarin we ze moeten verwezenlijken.

Eenheid is hét woord van Diksmuide. Eenheid van de gedachte, eenheid van de geestdriftige strijdvaardigheid.

Die gedachte, die strijdvaardigheid en dan ook vooral die eenheid zijn in de volgende 364 dagen onze sterkste, onze énige troeven.

Voor uw graafwerken, één adres :

P.V.B.A.

ALWABO

44, Kieldrechtsebaan, Verrebroek
Telefoon : (03) 75.44.31

•

Alle graaf- en grondwerken
met of zonder vervoer

•

VRAAGT ONZE PRIJS

DE VLAAMSE BOUWMAATSCHAPPIJ

N.V. VIKING

bouwt voor U te SALOU (Tarragona), SPANJE, drie Residentie-gebouwen van 3 maal zestien appartementen. Volledig zicht op zee. Grote living, 2 slaapkamers, keuken, badkamer, bergplaats. 75 m², alles gemeubeld, garage en lift.
PRIJS : 685.000 pst.
Residentie Kempenland : reeds 13 verkocht. Residentie Oostland : 7 verkocht. Residentie Westland : 11 verkocht.

Volledig vrijblijvende inlichtingen :

Fivez E.

Fostiezlaan 54, Ronse
Telefoon : (055) 21732

AUTOMOBILISTEN · V.U.-MANNEN

voor de electriciteit van uw wagen
voor uw batterijen
WENDT U IN VOLLE VERTROUWEN
TOT DE GEKENDE SPECIALISTEN

VAN HOECKE EN ZOON

Vrijwilligerslei 13 — Mariaburg.
TELEFOON : 74.38.92.
BATTERIJEN = EIGEN FABRIKAAT
— 30 % KORTING — 2 JAAR VOLL. WAARBORG.

Interfonie

Geluidsversterking in de perfektie voor zalen reklamewagens kerken huiskamers enz...

OPGELET: Adresverandering

"DE GELUIDSBRON"

Lange Leemstraat 32
ANTWERPEN Tel. : 33.04.95.

Radio T.V. draagbare radiotoestellen platendraaiers. Wij vertegenwoordigen enkel merken van de hoogste hoedanigheid — Bandopnemers vanaf 2.250 F tot 117.000 F
Op vertoon van deze aankondiging geniet U speciale voorwaarden.